

Voto

Leuven Studentenweekblad
Jaargang 15, '88-'89
Nr. 13, dd. 19 december 1988
ISSN: 0773-5162
Wekelijks

Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie
Verantw. Uitg.: Carla Rosseels
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
☎ 016/22.44.38
Verschijnt niet van juni tot augustus

Eredoktores aangekomen

Spijtig, geen ambiance

Op 2 februari, Maria Lichtmis, viert de KUL traditioneel haar patroonsfeest met de uitreiking van enkele eredoktoraten. Het ziet er naar uit dat die viering minder geanimeerd zal verlopen dan verleden jaar, toen onder andere de Zuidafrikaanse aartsbisschop Mgr Hurley en ons aller André Leysen een eredoctoraat kregen. De drie laureaten van dit jaar, Claire Vellut, H.C. van der Plas en Jacques Derrida lijken in elk geval minder controversieel te zijn (al weet je natuurlijk nooit).

De uitreiking van eredoctoraten is een manier om het patroonsfeest van de universiteit te vieren, maar tegelijkertijd gaat het ook veel verder dan dat. Eredoktoraten zijn een vorm van profileren naar buiten. Door aan bepaalde figuren een eredoctoraat te verlenen, kan de universiteit een maatschappelijk standpunt innemen. Het eredoctoraat van Mgr Hurley van verleden jaar is daar een mooi voorbeeld van: de KU Leuven verzet zich daarmee duidelijk tegen de apartheid in Zuid-Afrika. Spijtig genoeg zijn de universitaire beleidslijnen niet altijd consequent met de standpunten die men inneemt bij het uitreiken van eredoctoraten. Toen Hurley bijvoorbeeld opriep tot een selectieve academische boycot van Zuid-Afrika wilde de Akademische Raad hem daarin niet volgen.

Maag

Dat het verlenen van eredoctoraten aan controversiële figuren ook tot protest kan leiden, werd vorig jaar eveneens duidelijk. Het fluitjeskoncert bij de overhandiging van het eredoctoraat aan André Leysen zal rektor Dillemans nog wel een tijdje op zijn maag blijven liggen. Ten gevolge van die protestacties stelden enkele dekanen toen voor om het eredoctoraat voor te behouden voor "zuiver wetenschappelijke verdiensten".

Maar die simplistische oplossing is natuurlijk niet houdbaar, omdat op die manier zowat de hele humane wetenschappen uit het eredoctoratenboekje vallen. Voor een eekste wetenschapper is het misschien mogelijk aan waardeverrij onderzoek te doen, bij pakweg een filosoof, socioloog of een godsdienstwetenschapper ligt dat iets moeilijker. Bij de keuze van de eredoctoraten van dit academiejaar heeft men dan ook met het criterium van "zuivere" wetenschappelijkheid geen rekening gehouden, en maar goed. Ze zullen wel wat minder

beroering wekken, maar het kan niet elk jaar feest zijn.

Opmerkelijk is dat voor het eerst in verschillende jaren een vrouw een universitaire eredoctoraat krijgt. Claire Vellut, Belgische van geboorte maar onder tussentijdse Indische genaturaliseerd, is in India al 35 jaar werkzaam in de melaatsenzorg. Melaatsheid staat misschien niet meer in het brandpunt van de belangstelling, maar dat wil niet zeggen dat de ziekte van de aardbol verdwenen is. Met het Damiaanjaar van volgend jaar in het achterhoofd - Jozef Devesuter, pater Damiaan, overleed in 1889 op Molokai - wil de unief blijkbaar ook haar steentje bijdragen in de bewustmaking rond melaatsheid. Geek is wel dat zij met Vellut een afgestudeerde van de eigen universiteit eert. Vellut behaalde namelijk in 1952 haar diploma in de geneeskunde aan deze universiteit.

Devaluatie

Tweede laureaat is professor H.C. van der Plas, de rektor van de Landbouwuniversiteit in Wageningen. Wageningen heeft internationale bekendheid op het gebied van de Landbouwwetenschappen. Van der Plas, die naast rektor spelen ook nog zijn wetenschappelijke activiteiten verderzet, schijnt baanbrekend werk verricht te hebben op het gebied van de heterocyclische scheikunde. De finesses daarvan doen wij u in januari nog uitgebreid uit te moeten doen.

Bekendste van het gezelschap tenslotte is de Franse filosoof Jacques Derrida. Met zijn "dekonstruktivisme" heeft Derrida een nieuwe manier van lezen en interpreteren van teksten naar voren geschoven. Hij breekt met de eenduidige interpretatie van teksten. De betekenis van een tekst kan men volgens hem niet zomaar in die tekst vinden, maar wordt opgebouwd door naar elkaar verwijzende betekenisaspecten en het functioneren van stijlfiguren, lege plekken, tegenstellingen enzovoorts.

Met Vellut, van der Plas en Derrida eert de KUL dit jaar drie eredoctoraten. Dat is er een beetje minder dan verleden jaar, en dat heeft zo zijn redenen. Men vrees immers dat een teveel aan eredoctoraten tot een devaluatie van het eredoctoraat zal leiden, vandaar die beperking tot drie. Het gevaar van devaluatie zat er ook inderdaad in. Van 1983 tot en met 1987 had de universiteit immers 42 eredoctoraten uitgereikt, waarvan 16 universitaire en 26 fakultaire. Het topjaar was 1985 met 3 universitaire en 10 fakultaire eredoctoraten. Door de eredoctoraten nu te beperken hoopt men ze een beetje op te waarderen. We zijn benieuwd.

Erik Paredis

Wit

Het moet nu maar eens gedaan zijn met al dat gesjoemel. Of was het u nog niet opgevallen hoeveel ruimte onze cultuurredactie aan de projecten van de filmprogrammatoren van het Stuc besteedt? Vooral nog weten wij niet hoeveel geld van Kultuurraad werd ontvreemd om onze schrijvers naar het Stuc te lokken, maar interne onderzoeken en kruisverhooren aan beide kanten zullen weldra uitwijzen wie de ware schuldigen zijn. Spionnen hebben ons trouwens kunnen melden dat het met verdenking beladen gezelschap regelmatig in het holst van de nacht bijeenkomsten houdt die het daglicht schuwen. De recentste produkten van dit Eedverbond vindt u op pagina 8.

Stollend

Als wij ons een rioolkrant als De Standaard aanschaffen, dan is het ons slechts te doen om de kolommen waarin Louis de Lendeccker bloedstollende verhalen vertelt over wat er in

assisenzalen allemaal al niet op tafel komt te liggen. Maar vandaag raken zijn kinderlijke verhalen ons niet meer. Wij willen lezen dat gewone mensen plots op zeer verklaarbare wijze naar een mes grijpen en hun halve trouwboek aan stukken snijden en door het toilet spoelen. Eindelijk is er een boek verschenen dat ons volkomen bevredigt, op pagina 4.

Kind

Er zijn tijden geweest dat je alleen maar een geleterd mens diende te zijn om in een archief aan de slag te kunnen gaan. De tijden zijn veranderd. Vandaag moet een archivaris kunnen beschikken over de volgende kwaliteiten (willekeurige volgorde): 1. hij dient op de hoogte te zijn van de impact van de Nieuwe Zakelijkheid op de recentste kringbladen; 2. hij moet ten minste drie weken na elkaar aan een Bevoegde Commissie verslag kunnen uitbrengen; 3. hij moet reflexief zijn. Kandidaturen worden ingewacht bij het kind van het jaar, op de pagina's 3 en 5.

KLOOT - Van grote popsterren moet hij niets hebben. "Sting met al zijn gezever voor Amnesty International." Omdat hij zelf nooit echt is kunnen doorbreken? "Geef mij een serieuze som geld en een jaar tijd en ik sta aan de top." Of Klot Per W lult, kan u zelf verifiëren op pagina 9.
(Foto Hendrik Delagrange)

Boetes in de bibliotheek

Ongelijke rechtvaardigheid

Het minste wat van de uitleenreglementen in de Leuvense universiteitsbibliotheken gezegd kan worden, is dat ze nogal uiteenlopend zijn. In de ene bibliotheek mag je niet uitleenen, in een andere geeft men je voor korte tijd vier of vijf boeken mee, in een derde kan je tot tien boeken uitleenen. Maar wat erger is: er zijn plaatsen waar je bij het overtreden van de uitleentermijnen een boete moet betalen, en andere waar dat niet moet. Nu lag op de Akademische Raad van maandag jongstleden een "Voorstel van Algemene Richtlijnen met betrekking tot overtreding van uitleentermijnen in de bibliotheken van de KU Leuven" op tafel.

Het uitleenen van boeken in universiteitsbibliotheken wordt de laatste jaren steeds meer via het Dobis-Libysysteem geregeld. Je kent het systeem: de bibliotekarij wijft even met een stijfje over je bibliotheekpasje en over een strookje achterin het uit te lenen boek. Klaar is kees, en er hoeven niet eens paperversen meer ingevuld.

Het computersysteem biedt de bibliotheken modaliteiten om hun uitleen te organiseren, maar legt ze geen uitleenreglementen op. Een bibliotheek kan nog steeds autonoom beslissen of ze al dan niet boeken uitleent, hoeveel ze er uitleent, wie die mee mag nemen en hoelang die boeken weg mogen blijven. Die autonomie van de bibliotheken is voor een stuk een goede zaak. Zo heeft het bijvoorbeeld geen zin de bibliotheek van Godgeleerdheid te dwingen een uitleensysteem in te voeren. Uitleenen is er totaal overbodig, gezien haar voorbeeldige openingsuren (van 8 uur 30 tot 22 uur) en de discipline van haar gebruikers, die telkens als ze een boek uit

de rekken nemen er een aanwijskartaal plaatsen om aan te tonen op welke tafel het boek zich nu ergens bevindt.

Een bibliotheek als die van Letteren en Wijsbegeerte daarentegen kan haar uitleenmogelijkheden niet zomaar afbouwen. Het aantal uitleeningen in L & W is zeer aanzienlijk, en de leeszalen op de zeven verdiepingen van het Erasmushuis zitten nu al vaak overvol. Wat als daar ook die mensen bijkomen die nu hun boeken meenemen om ze op kot rustig te besnuffelen?

Volgorde

De heterogeniteit in de uitleentermijnen en in het aantal boeken dat je mee mag nemen is minder interessant. Al stopt men in het boek dat je uitleent wel telkens een briefje waarop staat wanneer je het terug binnen moet brengen, wie in meerdere bibliotheken tegelijkertijd werkt zal wel weten hoe snel je in die uitleentermijnen vergist. Als je de voorbije week in Letteren en Wijsbegeerte

een boek uitleende, moet dat nog vóór de kerstvakantie terug binnen zijn. Het boek dat je net erna in de centrale bibliotheek meenam, mag je tot begin januari houden.

Ook het ongelijke aantal mee te nemen boeken kan voor rare situaties zorgen. In de bibliotheek van de economisten mag men als student slechts vier boeken meenemen, in de centrale bibliotheek bijvoorbeeld kunnen er tien meegenomen worden. Geen nood als de gebruiker eerst in de Dekenstraat en dan pas op het Ladeuzeplein binnenwipt. Hij ontleent in de Dekenstraat vier boeken, en kan er in de centrale bibliotheek nog zes aan toevoegen. Maar het absurde is dat dit omgekeerd echter niet kan.

Die verschillende aantallen uit te lenen boeken en uitleentermijnen kunnen in elke bibliotheek afzonderlijk wel hun redenen hebben, voor de gebruiker zijn ze hoogst onhandig. Het zou goed zijn dat de Centrale Bibliotheekcommissie zich eens over die nodeloze heterogeniteit zou buigen, en enkele gelijklopende richtlijnen uit zou geven. Een uniformisering van de uitleentermijnen bijvoorbeeld kan weinig in het vel snijden, aangezien de uitleentermijn van een boek in de meeste bibliotheken zelfs telefonisch verlangd kan worden.

Dwars

Het meest prangende probleem met het uitleenen van boeken in universiteitsbi-

volg op p.2 ►

KERST - Wel, het is dan weer zover. Laat u het beest in u nog maar eens los de laatste week voor de kerst. En dan een beetje lief zijn voor elkaar. "Ik wou dat het jaar nu over was/en jij weer dichter, dichter bij me was" schreef Andreus ooit. Na de vakantie zijn we weer héél dicht bij u.
(Foto Hendrik Delagrange)

Bibliotheken ter sprake

← vervolg van p.1

blibotheken is evenwel al een tijdje het probleem van de maningskosten voor wie de uitleentertijden overtreedt. In de meeste bibliotheken worden al zo'n kosten aangerekend. Het computersysteem rekent ze gewoon voor. Maar de Bibliotheekcommissie van Letteren en Wijsbegeerte ligt wat dat betreft al een paar jaar dwars. Daar weigert men mordicus maningskosten aan te rekenen, zolang het Dobis-Libsysteme die enkel voor studenten in rekening brengt, en niet voor het Akademisch en Wetenschappelijk Personeel (AWP). En wat mooi is, in die Bibliotheekcommissie Letteren en Wijsbegeerte zijn de studentenvertegenwoordigers, de bibliotekaris en de vertegenwoordigers van de profen, inclusief de voorzitter, het op dat punt volmondig met elkaar eens.

wil men gerust ook maningskosten aanrekenen (al zou men er zeker niet entoesiast mee beginnen), op voorwaarde dat ook profen en assistenten in overtreding bestraft kunnen worden. Het gaat toch niet op dat twee gebruikers in overtreding tegelijkertijd aan de balie verschijnen, en dat de ene zijn portefeuille moet opdiepen, terwijl de ander er zo maar nonchalant weer vandoor kan gaan. Die stelling heeft de vertegenwoordiger van Letteren en Wijsbegeerte op de Centrale Bibliotheekraad evenwel nog niet door kunnen drukken. En intussen is hoofdbibliotekaris Jan Roegiers met zijn Voorstel van Algemene Richtlijnen op de proppen gekomen.

Negentien

Nu zitten er in het voorstel van Roegiers wel een paar interessante nieuwigheden. Zo houdt de hoofdbibliotekaris rekening met de vaststelling dat de kosten die het computersysteem nu aanreken duizelingwekkend hoog kunnen oplopen, en dat het voor het bibliotekpersoneel soms erg moeilijk is zo'n eksuberante geldsommen op te eisen. Daarom zijn die maningskosten teruggebracht tot 5 frank per boekdeel per dag, met een minimum van 20 frank en een maximum van 200 frank (voor gebruikers van buiten de KUL maximum 500 frank). Bovendien is nog eens uitdrukkelijk bepaald dat een lezer die in overtreding is, in het systeem geblokkeerd wordt, zodat hij in andere bibliotheken van de universiteit geen boeken meer kan ontlend, zolang hij zich niet volledig in regel heeft gesteld.

Het discussiepunt bij uitstek blijft echter de verschillende behandeling van studenten in overtreding enerzijds of AWPers in overtreding anderzijds. Dat de uitleentertijden of aantallen mee te nemen boeken voor beide categorieën lezers verschillend zijn, is al een vreemde

zaak. De professoren en assistenten gebruiken de boeken inderdaad om hun dagelijks brood mee te verdienen, maar is dat echt zo verschillend van het studeren of teismaken van studenten? Waarom krijgen de AWPers in de regel een dubbel aantal boeken mee naar huis, en dat voor een dubbele termijn? In de bibliotheek van de Rechtsfakulteit is het zelfs zo dat alleen AWPers de uitleentertijden kunnen verlengen.

Nu goed, zelfs al worden er gedifferentieerde regels ingesteld, dan nog is er geen enkel geldig argument om de overtreders van die regels op ongelijke manier te behandelen. Dat weet de hoofdbibliotekaris maar al te goed, en zijn creativiteit bij het uit de mouw schudden van drogredenen is dan ook verbluffend. Een jaartje geleden klonk het dat profen niet beboet konden worden, omdat een negentiende eeuwse wet aan werkgevers (in casu de universiteit) verbood haar werknemers (haar profen dus) te beboeten. Sedertdien is al wel duidelijk dat het om het verrekenen van administratieve kosten gaat, en dus wel mag. Maar er is een nieuw voorwendsel: een regeling waarbij ook profen voor het overtreeden van de uitleentertijden moeten betalen zou op de Akademische Raad politiek niet haalbaar zijn.

Teruggestuurd

Dat laatste is op de Akademische Raad van maandag jongstleden alvast niet waar gebleken. Verschillende leden van de Raad waren het met de studentenvertegenwoordigers eens dat overtredingen van reglementen bestraft dienen te worden, wie de overtreders ook mogen zijn. Omdat in de Centrale Bibliotheekraad die het voorstel had ingediend voorzitter Theo Peeters evenwel net door professor Vorlat wordt opgevolgd, achtte men het raadzaam de zaak aldaar nog eens te bespreken.

Het gevaar voor ongelijke rechtvaardigheid is dus slechts voorlopig afgewend. Want de kans is groot dat die Centrale Bibliotheekraad bij haar voorstel blijft om de maningskosten te veralgemenen voor de student-gebruiker in alle universiteitsbibliotheken, maar tegelijk de profen daarvan te besparen. Die zouden, ingeval van hardnekkige overtreding van de uitleentertijden, wel bij hun dekaan of zelfs bij de rektor aangeklaagd kunnen worden. Maar het spreekt vanzelf dat zoiets slechts in hoogst uitzonderlijke gevallen effectief zou gebeuren.

Wellicht komt men straks op de proppen met het argument dat ook het invoeren van boetes voor AWPers die te laat hun boeken terugbrengen weinig zou baten. Zo zou het bibliotekpersoneel van profen en assistenten geen maningskosten durven eisen, omdat zij vaak van het Akademisch Personeel afhankelijk zijn. Opnieuw een te weerleggen argument, want verschillende universiteitsbibliothekarissen bevestigden ons dat ze wel degelijk bereid zijn ook aan AWPers maningskosten aan te rekenen, als ze daarin maar door een algemene richtlijn van de Akademische Raad worden gedekt.

Benoit Lannoo

LEZERS BRIEVEN

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)aktualiteit, en ondertekend zijn met naam, studietoer en adres. Wie liever niet heeft dat zijn naam gepubliceerd wordt, moet dit duidelijk motiveren.

Brieven die langer zijn dan 25 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen; dit komt overeen met ± 1 getikte blz. met een dubbele interlinie) worden in principe ingekort. Behoudens deze restrictie worden brieven geplaatst zoals ze ons bereiken.

Kringbladen

Voorreest bedankt voor jullie vrij milde recensie van ons blad "Daily Rium" (vorige Veto, dd. 12/12). De beloofde som volgt later. Maar ik kan het niet nalaten enige opmerkingen over jullie bespreking te maken (dit is immers indruisend tegen de gangbare gewoonten).

Voorreest wil ik jullie erop wijzen dat mijn hobby "Daily Rium" heet (spreek uit delirium) en niet "Daily Rum". Hoewel ik persoonlijk een groot liefhebber ben, en ook de naam "Delirium" op overmatig drankgebruik binnen de redactie wijst, wensen mijn collega's en ik niet op één soort sterke drank vastgepland te worden.

Erger vind ik echter de zinsnede "Daily Rium is een boosaardig blad: het heeft de bedoeling te schoppen, schandtales aan het licht te brengen en te roddelen, te pesten, te treiteren". Hoewel het niet mijn gewoonte is om iets ernstigs te zeggen vóór de examens (en dan nog), wil ik toch een poging doen om op deze regel even een uitzondering te maken.

Ik hoop dat van die paragraaf over ons boosaardig karakter de ironie afdroop, maar de reacties van onze "slachtoffers" (in casu het VTK-presidium) doen mij vermoeden dat niet iedereen onze ware bedoelingen door-

ziet (maar wees gerust, dat doen wij ook niet). Alles wat in DR verschijnt heeft immers als hoofdeigenschap dat het puur humoristisch bedoeld is (al blijft het in 90 % van de gevallen bij bedoelingen) en wij willen dan ook nooit echt iets aanklagen. Wij doen dus niet aan satire (het hekelen van wantoestanden op een ludieke manier). Enkel de ludieke vorm trachten (!) wij van dit genre over te nemen. Als ik ooit een roddelblad of een satirisch magazine ga uitgeven, zal ik het u niettemin laten weten. Had dan geschreven dat wij saai en braaf zijn, maar boosaardig of rebels? Kom nou, ik word weeral niet goed als ik mezelf zo ernstig hoor tekeer gaan.

Ik ben trouwens diep teleurgesteld dat u niet minstens een paragraaf aan mij gewijd hebt, ik die toch door mijn voortdurende scherpzinnigheid de onkunde van mijn collega's weet te verbergen, waarbij ik dan nog zo bescheiden blijf om alle pluimen op hun hoed te steken. Maar allé, ik zal maar ophouden, want straks zouden ze nog geloven dat ik dit allemaal meen. Ik wens u nog veel plezier bij het schrijven en ik beloof u alvast dat ik in de Daily Rium ook eens een recensie zal schrijven over Veto, dan hebben we allebei onze gratis reclame gehad.

Juul Krapuul
Daily Rium

Dorpsgek

Helaas scheidt die houding van de bibliotheek in het Erasmushuis tal van problemen. Aangezien de maningskosten er niet geïnd worden, en er bijzonder veel werk door relatief weinig personeel verricht wordt, worden die kosten ook niet uit het systeem gehaald. Dat betekent dat het Dobis-Libsysteme doet alsof de lezer in overtreding blijft: de boetes blijven oplopen, en de gebruiker krijgt in andere bibliotheken geen boeken meer.

In de bibliotheek van het Erasmushuis

ERIK PAREDIS

(Onze hoofdred)

SIGNEERT AL UW

V · E · T · O · O · S

Veto, jaargang 15 nr. 13 dd. 19 december 1988

Redaktieadres: 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven (016/22.44.38)

Hoofdredaktie: Erik Paredis

Redaktiesekretaris: Carla Rosseels

Redaktie: Johan Reyniers, Jan Van der Linden

Doka: Filip Dutoit

Lay-out en vormgeving: Luc Janssens, Erik Paredis, Johan Reyniers,

Carla Rosseels, Jan Van der Linden

Tekeningen: Kris, Pipa

Medewerkers: An De Preter, Bart Dobbelaere, Luc Janssens, Benoit Lannoo,

Walter Pauli, Paul Vandeput, Claudia Van De Velde, Jo Wevers, Tom Ysebaert

Eindredaktie: Luc Janssens, Johan Reyniers

Oplage: 8000 eksemplaren

Zetwerk: Alfaset Leuven

Drukkerij: Rotatyp Brussel

Abonnementen: Studenten: 250,-; niet-studenten: 300,-; steun vanaf 600,-; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Agenda en Ad Valvas: ten laatste donderdag voor verschijnen om 18.00 uur op het redaktieadres bezorgen

Redaktievergadering: iedere vrijdagmiddag om 15.00 uur

VETO FLEURT uw leven op. Deze week maken we bijvoorbeeld Ben Op de Beek blij met een klassieker van Simon Vestdijk: Het genadeschot, uit 1964. Het boek is af te halen op de redactie. Naar het schijnt was het een gemakkelijke opgave de vorige week. We kregen een massa oplossingen binnen. Deze week terug een serieuze puzzel. Waar denkt u bijvoorbeeld aan als wij zeggen

'vrouw onruststoker' of 'tandler?' Om u een beetje te stimuleren, hebben we voor dit raadsel twee prijzen klaarliggen: twee boekjes van Het Schommelpaard van Hugo Claus, fraaie herinneringen aan een draak van een toneelstuk.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Horizontaal - 1. Hogere bedienden 2. Man aan het roer 3. Jongensnaam - hetzelfde 4. Papegaai - nest - pers. voornaamwoord 5. Tandler 6. Spook - halt 7. Meisjesnaam - verbond 8. Vrouw - instrumentaal begin van een liedje 8. Werkelijke - slot 9. Keizer 10. Niet graag - belerende toespraak.

Vertikaal - 1. Regelen 2. Zwart paard - een zekere 3. Schadend 4. Open plek in het bos - boom - deel van het lichaam 5. Rozelaar 6. Na verloop van - voorzetel 7. Meisjesnaam - verbond 8. Vrouw onruststoker 9. Help - wedde 10. Senior - pers. voornaamwoord - herstellingsplaats voor schepen.

Aanvullende licentie archivistiek

Van strategisch belang?

Sinds de Leuvense doktor in de geschiedenis Erik Persoons vorig jaar Algemeen Rijksarchivaris werd, geniet het Belgische archiefwereldje van een relatieve publieke belangstelling. Vooral Persoons' stelling dat het niet langer opgaat kleine archiefkollekties zoveel mogelijk in enkele grote depots te centraliseren, en dat de archieven "terug naar huis" moeten, werd in de pers uitvoerig toegelicht. Een optie met grote konsequenties: in het ideale geval hebben elke respectabele gemeente of vereniging of zelfs grote bedrijven straks hun eigen archivarisje.

Een gat in de markt dus. Een gat waar de Vrije Universiteit van Brussel (VUB) meteen ingesprongen is. Vorig jaar al bokste men er een licentie in de archiefkunde in elkaar. Zoals wel vaker voor zo'n programma's het geval is, is het in feite niets meer dan een samenraap van een aantal bestaande vakken, hoogstens opgevoerd door een stage in een archief.

Probleem is alleen dat straks de eerste licentiaten in de archiefkunde op de arbeidsmarkt terecht komen. En je kan er van op aan dat zo'n titel op die arbeidsmarkt aan de houders ervan een bijkomende kwalificatie biedt. Er zijn al lang meer kandidaten voor baantjes in het archiefwezen dan er jobs voorhanden zijn, en een historicus met een diploma in de archiefkunde maakt dus ongewild meer kans dan een gewoon licentiaat in de geschiedenis. Dat laatste weten blijkbaar ook de Leuvense afgestudeerden in de geschiedenis, en nu al is één van hen aan de VUB voor archiefkunde ingeschreven.

Vandaar dat het niet verwonderlijk is dat men zich aan onze Alma Mater ook al een bijkomend diploma voor kandidaat-archivaris heeft gezet. Vanuit het departement Geschiedenis lag op de Akademische Raad van maandag jongstleden een voorstel ter tafel, en vanaf volgende akademiejaar kun je ook aan de KUL licentiaat in de archivistiek worden.

Lijstje

Nu zijn er bij de aanvullende licentie in de archivistiek - zoals ze aan de KUL heet - wel een aantal bedenkingen te maken. Vooreerst is er het probleem van de toegang tot het programma. De makers gaan er namelijk van uit dat je om in een archief te werken historicus moet zijn. En ze hadden het programma dan ook liefst enkel opgesteld voor licentiaten in de moderne geschiedenis. Maar dat lijkt erg moeilijk haalbaar, en dus is er lijstje van vakken opgesteld die de houder van elk ander universitair eindexamen moet afgelegd hebben om tot de specialisatie toegelaten te worden.

Natuurlijk is het zo dat een - zeg maar - licentiaat in de biologie niet zomaar plots aan een specialisatie in het archiefwezen kan beginnen, en dat hem dus best op voorhand het volgen van een aantal 'prodeutische' vakken opgelegd wordt. Maar dat lijstje van vakken is veel minder zinnig voor bijvoorbeeld een afgestudeerde in de oude geschiedenis of in de oosterse filologie en geschiedenis of voor een kunsthistoricus. Die mensen hebben namelijk wel degelijk een 'historische' vorming genoten. De zaak is niet dat er archieven zouden zijn waarin stukken bewaard worden waar oud-historici specifiek mee overweg kunnen (in kleine stadsarchieven zit zelden een archiefstuk van vóór de vijftiende eeuw), maar dat zij na hun studies vaak niet anders kunnen dan naar de modernere geschiedenis uit te wijken. En is het dan niet stom nog eens vakken als Historische Methode te moeten volgen, omdat hun cursus destijds met voorbeelden uit de antieke wereld werkte, terwijl die bij moderne geschiedenis het met middeleeuwse voorbeelden doet?

Nu was er in het voorstel al bepaald dat er een Stuurgroep samengesteld zou

worden, om eventuele vrijstellingen voor die 'propaedeutische' vakken toe te kennen. De Akademische Raad beval alvast aan in die Stuurgroep iemand van Oude Geschiedenis op te nemen.

Devaluatie

Maar belangrijker nog is de vraag of de oprichting van zo'n aanvullende licentie in de archivistiek het eigenlijke licentiediploma van een historicus niet hopeeloos devalueert. "Als een licentiaat in de moderne geschiedenis al niet meer zomaar voor een job in het archiefwezen kan solliciteren, waar is hij dan in hemelsnaam nog goed voor?"

Het is inderdaad zo dat de arbeidsmarkt steeds meer specialisten vereist, en dat een universitair gediplomeerde zich voortaan nooit meer als 'afgestudeerd' mag beschouwen. Maar de vraag is of dat betekent dat hij zo lang mogelijk voltdijs moet blijven studeren. Is het niet verkeerd jonge mensen te luiden van de arbeidsmarkt af te houden, en aan te zetten zoveel mogelijk disparate bijkomende diploma's te behalen?

Voor de historicus is de maat nu bijna vol. Hij kan eventueel in het onderwijs aan de bak, maar dan moet hij de aggregatie gevolgd hebben. En gezien de loodzware verhandeling in geschiedenis, betekent dat gegarandeerd een vijfde jaar. Hij kan ook in de kulturele sector terecht, maar dan heeft hij best Kunst- en Kultuurbeleid gevolgd. Opnieuw een vijfde jaar. En sinds de Algemeen Rijksarchivaris stelt dat de archieven "naar huis toe moeten", lonkt ook het archiefwezen. Andermaal een opdracht voor een vijfde jaar. Telkens een jaar waarin de legerdienst wordt uitgesteld, er niets wordt verdiend en de arbeidsmarkt niet echt verkend kan worden.

Vlir

Er bestaat nochtans een betere vorm om dergelijke aanvullende programma's te organiseren. In interuniversitaire samenwerking wordt aan de Antwerpse UIA sinds enkele jaren een aanvullende licentie in de biblioteek- en dokumentatiewetenschap georganiseerd. Een tweearig programma, waarvan van de kolleges evenwel allemaal op vrijdag zijn gekoncentreerd. Zo is het perfect mogelijk de opleiding te combineren met een half-tijdse job. Bovendien kan er bij de RVA ook vrijstelling van stempelcontrole bekomen worden, en bestaat ook de mogelijkheid de studie al tijdens de

legerdienst aan te vatten.

Niet alleen is een dergelijke formule sociaal gezien de enige aanvaardbare (voor aanvullende studies bestaat er geen degelijke studiefinanciering), bovendien kan een programma in zo'n formule inhoudelijk ook steviger uitgebouwd worden. De meeste universiteiten zijn namelijk erg vierkantig om nieuwe vakken in te richten. Ook in de pas opgerichte licentie in de archivistiek zitten geen nieuwe vakken. Alle heil wordt verwacht van een aantal gastcolleges in de twee semesteruurs Bijzondere Vraagstukken uit het Archiefwezen, van een stage van 75 werkdagen en van een verhandeling.

Dergelijke aanvullende specialisaties worden dus best door de Vlaamse Interuniversitaire Raad (Vlir) georganiseerd. Nu moet toegegeven dat in dit geval de interuniversitaire samenwerking eerst door de VUB is doorbroken. Toen in Brussel de licentie in de archiefkunde opgericht werd, stelde de Brusselse rektor dat al wel eens voor als een interuniversitair initiatief, maar toenmalig dekaan Els Witte weigerde pertinent elk contact met de andere Vlaamse universiteiten. Het is dan ook niet verwonderlijk dat rektor Dillemans de oprichting van zo'n programma hier in Leuven "van strategisch belang" noemde. Het is alleen te hopen dat de samenwerking binnen de Vlir zo snel mogelijk terug opgeschroefd wordt. Slechts dan kunnen sociaal aanvaardbare en inhoudelijk sterke vormen van specialisatie-onderwijs uit de grond gestampt worden. En daar is al wie een minder in de markt liggende studierichting gekozen heeft alvast gebaat bij.

Benoit Lannoo

KULAKONOMIE

Op de Akademische Raad van afgelopen maandag moest er ook over de onderwijsbevoegdheid van de Kulak beslist worden: komt er nu een eerste kandidatuur economie, toegepaste economie en handelsingenieur onder de eerste kandidatuur rechten of niet? Welke beslissing daar genomen is, weten we echter niet. Aan de studententertegenwoordigers op Akademische Raad is namelijk gevraagd om over die problematiek niet te berichten - waarschijnlijk omdat ze politiek gevoelig ligt - en vreemd genoeg hebben die zich daar ook aan gehouden. Nochtans betreft het hier een onderwerp dat belangrijk genoeg is om de studenten ervan op de hoogte te houden. Maar het is de laatste twee jaren meer en meer een taktiek geworden van de akademische overheid om belangrijke beslissingen in gesloten kring te nemen, zonder dat de studententertegenwoordigers het recht heeft op informatie over wat er bekoost wordt. Spijtig dat de studenten daar nu aan meedoen.

In de fakulteit rechten konden we echter vernemen dat er gepraat is over de voor en tegens van een afdeling rechter-economie aan de Kulak, maar dat de discussie uiteindelijk verschoven is naar de Raad van Beheer van de KU Leuven. Wat daarvan de bedoeling is, is onduidelijk. Het is onwaarschijnlijk dat de Raad van Beheer de uiteindelijke beslissing zal nemen over de onderwijsbevoegdheid van de Kulak. Het is immers de Akademische Raad, en niet de Raad van Beheer, die volgens het reglement van de universiteit "het meest volledige initiatief-, beslissings-, en controle-recht inzake onderwijs, onderzoek en alle daarmee samenhangende activiteiten" heeft. Dat houdt onder andere in het goedkeuren van de oprichting van "Faculteiten (...), van Departementen en Afdelingen" en het houden van "toezicht op de onderwijsprogramma's". Uitbreiding van de onderwijsbevoegdheid van de Kulak valt dus zeker onder de bevoegdheid van de Akademische Raad. Bovendien zou een beslissing binnen de Raad van Beheer de belanghebbende partijen, de studenten en de betrokken faculteiten, buiten spel zetten. Wat de Raad van Beheer dan wel in de pap te brokken heeft, komen we misschien te weten in januari na de volgende Akademische Raad. Als de studententertegenwoordiging wat mededeelzamer geworden is, natuurlijk. (EP)

Februari-eksamen in de Rechten

Met stille trom afgevoerd

Nu niet Veto lezen maar op je kot zitten blokken. Het kan je maar overkomen. Voor de studenten in de eerste en tweede licentie rechten heeft het in ieder geval niet veel gescheeld. Enkele profen in de rechtsfaculteit wilden er immers starten met februari-eksamen. Ze slaagden erin dit voorstel te laten goedkeuren op de fakulteitsraad van Rechten maar de Akademische Raad van afgelopen maandag stak stokken tussen de wielen.

Binnen de Rechtsfaculteit heerst er al lang ontevredenheid over het bestaande programma. In de kandidaturen zijn er te weinig rechtsvakken en in de licenties is er een groot onevenwicht tussen eerste en tweede licentie enerzijds en de derde licentie anderzijds. Tijdens het vorige akademiejaar werd er dan ook al duchtig nagedacht over mogelijke aanpassingen. De voorstellen van de commissie die met dit werk werd belast, gingen veel verder dan het verschuiven van vakken tussen de verschillende jaren. Er zou een twee-semester systeem moeten komen, waarbij tijdens het eerste semester theoretische vakken gedoceerd zouden worden en in het tweede semester seminars en keuzevakken. Daarbij werd het van professorenzijde noodzakelijk geacht om op het einde van het eerste semester ook examens te houden.

Knoop

Dit voorstel stuitte vorig jaar echter al op verzet van de studenten. Het werd tijdens de laatste vergadering van de hervormingscommissie vorig jaar afgevoerd. De hervormers hielden echter voet bij stuk. Begin dit jaar lag er opnieuw een voorstel op tafel van de professoren Geens en Dupont die in februari elk een fakultatief vooreksamen wilden houden. Van studentenzijde werd aanvankelijk voorwaardelijk ingestemd met dit voorstel. Men dacht immers dat de profen toch wel hun zin zouden krijgen en dat er dus enkel nog onderhandeld zou kunnen worden over de modaliteiten. Tijdens voorbereidende besprekingen leek het er zelfs op dat de profen in ruil voor hun februari-eksamen zouden instemmen met een reductie van de stof tot 150 bladzijden, en dit onder toezicht van een controle-organ.

Op de fakulteitsraad van november, waar het voorstel werd besproken, kwamen deze modaliteiten echter helemaal niet ter sprake. Ondanks zwaar protest van de studenten werd het voorstel van de twee professoren zonder meer goedgekeurd. Enkele dagen later bevoordende de betrokken professoren trouwens dat ze nooit met deze modaliteiten hadden ingestemd. Met de goedkeuring op de fakulteitsraad was de zaak echter niet definitief beslecht. Vermits het examenreglement verbiedt om in februari examens te organiseren, diende

men eerst een uitzondering op het examenreglement aan te vragen aan de Akademische Raad.

Om hun argumenten kracht bij te zetten organiseerden zowel profen als studenten ieder afzonderlijk referenda in eerste en tweede licentie. Afhankelijk van wie het referendum aansloeg, hoe kan het anders bij de advocaten, sloeg de balans over naar de kant van de pleiter. Het VRG haakte de knoop door met een definitief referendum in tweede kandidatuur, in de eerste en de tweede licentie. In eerste licentie werd dat referendum voorafgegaan door een debat tussen de betrokken professor en vertegenwoordigers van het VRG. De uitslag van het referendum waar in tegenstelling met de vorige schriftelijk en geheim gestemd werd, was klaar en duidelijk. Op de vraag vóór of tegen februari-eksamen antwoordde, afhankelijk van het jaar, tussen de 76 en 97 procent van de studenten "tegen".

Om het ongenoegen van de rechtsstudenten duidelijk te maken aan de leden van de Akademische Raad, had een delegatie van het VRG postgevat aan de vergaderzaal. Tijdens de vergadering zelf bleek al vlug dat er van studentenzijde nog weinig argumenteerd moest worden. De overgrote meerderheid van de professoren zag in dat februari-eksamen een verhoging van de studiedruk met zich meebrengen en dat de voor een universitaire opleiding noodzakelijke vorming buiten de kolleges hierdoor voor een groot deel onmogelijk zou worden.

De rektor besloot het agendapunt dan ook met de woorden: "Wij verwachten van onze faculteiten dat ze programma-hervormingen voorstellen, maar dit is niet wat we verwachten."

Jo Wevers
Paul Vandeput

Multinationals

Op 21 december om 20 uur organiseren het MLB en de PvdA in samenwerking met Imast in het auditorium Vesalius een debat. Gesprekstemma van die avond zijn de multinationals en onze verhouding tot dit fenomeen.

POLITIE - Het zijn tenslotte ook maar mensen, en ze verdienen al zo weinig en het werk is echt gevaarlijk. Dinsdag jongstleden betoogden zij dan ook een masse en het bleef rustig; de rijkswacht heeft er niet op mogen slaan. (Foto Filip Dutoit)

Recht op gelijk

Tafelpoot sterker dan moeders schedel

De titel van één van de 64 'bloedstollende' verhalen uit de Hoven van Assisen, gebundeld door ene Gust Verwerf. De gerechtsverslaggeving in België is allesbehalve overzichtelijk. Een degelijk naslagwerk met een breed en duidelijk overzicht van de assisenzaken van de voorbije twee jaar zou dus zeer welkom zijn. 'Het recht op gelijk' beantwoordt echter in geen enkel opzicht aan deze verwachtingen. Op een subjectieve en ongenueerde wijze beklemtoont de auteur daarentegen de stereotiepen die het publiek zo graag lust.

Het voorwoord van dit boek werd geschreven door de hoofdredacteur van een keten roddelblaadjes zoals Blik, De Post en Kwik. Dit is dan ook significant voor het taalgebruik dat verder gehanteerd wordt: het is patetisch en volledig misplaatst. Voortdurend gebruikt de auteur woorden als beesten, koelbloedige killers en slachters om de beklagde feiten en de achtergrond van de betrokkenen. Die aspecten worden ook altijd heel breed uitgesmeerd, over krankenpagina's.

Op die manier krijgt de verontruste lezer de indruk in een fel bedreigde maatschappij te leven, en voelt hij zich niet meer veilig in deze 'uitermate kriminele' wereld. Het is verkeerd een assisenzaak uit zijn kontekst te plukken en er op een halve bladzijde de meest irrelevante, halfzachte commentaar bij neer te schrijven. Door de zaken op die subjectieve manier voor te stellen, doet de auteur eigenlijk niets meer dan zijn lezers aan te moedigen in de richting van een absoluut 'law and order'-systeem, waar de meest efficiënte sankties de doodstraf en kastratie zouden zijn.

Toch getuigt de auteur verrassend van enig begrip voor beklagden voor wie zo'n hele assisenprocedure een hel kan zijn, die ze alleen en beroofd van elke vorm van privacy moeten doormaken. Dat komt tot uiting wanneer hij een advocaat aanhaalt die sprak over de schande van de glazen kooi. Door die glazen wand in de Assisenzaal in Brussel worden de beklagden afgesloten van de rest van de zaal. Met hun verdedigers kunnen ze enkel telefonisch spreken. Op die manier worden beschuldigen geïsoleerd als waren het levensgevaarlijke gekken. Dit is echter het enige moment in het hele boek waarop degelijk woordgebruik én een juridische argumentatie lijn wordt gehanteerd.

Afkeer

Dergelijk suggestief woordgebruik draagt bovendien bij tot de hoge graad van subjectiviteit in zijn verslaggeving. Bij het ene geval noteert de schrijver smalend dat een misdadiger reeds in 1989 met Kerstmis op vrije voeten werd rondlopen, terwijl hij elders meelijwekkend vertelt dat een zeer knappe vrouw haar schoonheid zal verliezen door de lange jaren cel die haar nog te wachten staan. Ook bij zijn beoordeling van de beklagden gaat hij zeer ongenueanceerd te werk. Zijn mening is met geen enkele psychologische visie gestaafd en getuigt zeker niet van afstandelijkheid. Op een gegeven moment omschrijft Verwerf een getuige zelfs als 'horendrager'.

Nergens verwerft Verwerf zijn trouwens ook maar op enig juridisch argument, of blijkt dat hij toch in zekere mate in staat is om relevante van totaal bijkomstige feitelijke gegevens te onderscheiden. Met dergelijke intellectuele inspanningen houdt Verwerf zich niet bezig. Zijn aandacht gaat immers ten volle uit naar de vrouwelijke advocaten, die hij zo graag ziet pleiten. Hij beschrijft ze liefst als 'blonde charme' en adjectie-

ven als 'mooi' en 'aantrekkelijk' zijn talrijk. De rechtszaal lijkt voor de auteur wel een pretpark. Dat is vooral duidelijk wanneer hij het heeft over het duel tussen de twee super-pleiters Vermassen en Van Eckhaut, over wie hij schrijft alsof het zijn kinderen zijn. Daarbij is hij ook ten zeerste verontwaardigd over het feit dat het publiek bij assisenzaken steeds maar in aantal vermindert. Waar zijn de spektakulaire rechtszaken van weleer?

Doodstraf

Dergelijke publikaties lijken onschuldig en amusant, maar in principe is dit soort verslaggeving uitermate gevaarlijk. Eerst en vooral krijgt een argeloze lezer met deze onverantwoord vereenvoudigd weergegeven verhaaltjes een totaal verkeerd beeld van de gang van zaken in de Belgische rechtsweld.

Assisenzaken zijn tenslotte slechts een klein deel van de rechtszaken die dagelijks voorkomen, maar ze staan altijd het meest in de belangstelling omwille van de sensationele kant van de gebeurde feiten en de achtergrond van de betrokkenen. Die aspecten worden ook altijd heel breed uitgesmeerd, over krankenpagina's.

Op die manier krijgt de verontruste lezer de indruk in een fel bedreigde maatschappij te leven, en voelt hij zich niet meer veilig in deze 'uitermate kriminele' wereld. Het is verkeerd een assisenzaak uit zijn kontekst te plukken en er op een halve bladzijde de meest irrelevante, halfzachte commentaar bij neer te schrijven. Door de zaken op die subjectieve manier voor te stellen, doet de auteur eigenlijk niets meer dan zijn lezers aan te moedigen in de richting van een absoluut 'law and order'-systeem, waar de meest efficiënte sankties de doodstraf en kastratie zouden zijn.

Toch getuigt de auteur verrassend van enig begrip voor beklagden voor wie zo'n hele assisenprocedure een hel kan zijn, die ze alleen en beroofd van elke vorm van privacy moeten doormaken. Dat komt tot uiting wanneer hij een advocaat aanhaalt die sprak over de schande van de glazen kooi. Door die glazen wand in de Assisenzaal in Brussel worden de beklagden afgesloten van de rest van de zaal. Met hun verdedigers kunnen ze enkel telefonisch spreken. Op die manier worden beschuldigen geïsoleerd als waren het levensgevaarlijke gekken. Dit is echter het enige moment in het hele boek waarop degelijk woordgebruik én een juridische argumentatie lijn wordt gehanteerd.

Claudia Van de Velde

Gust Verwerf, *Het recht op gelijk*, Assisenjaarboek 1987-1988, Standaard Uitgeverij, 110 pp.

Piet "Beethoven" Van Eckhaut en Jef "Kleine man" Vermassen.

Stuc

Het hoeft geen betoog: de *Stuc voor Stuc* is sinds jaar en dag het meest hermetische blad dat wij onder ogen krijgen. Of moeten wij zeggen: esoterisch? Bij het verschijnen van elk nieuw nummer zondert de Veto-kultuurredactie zich drie dagen en nachten lang af in een klooster, teneinde de *Stuc voor Stuc* zijn dubbele bodems te ontfutselen en de verbeelde partituren en prozagedichten in leesbaar Nederlands om te zetten.

Zo was het oktobernummer een kluit waar onze tanden met ergernis aan terugdenken. Dat het 'redaktioneel' een parodie was op Peter Maffays *Jeder Junge braucht ein Mädchen*, dat hadden wij al snel begrepen. Leksamen als 'verhouding', 'verstandhouding' en 'thuisvoelen' logen er niet om. Afzien deden wij pas bij ons onderzoek naar de betekenis die kunnen worden gegeneerd door de tekst bij *What the body does not remember*, een dansvoorstelling die gaat over hoe jouw lijf reageert op dat van mij. Zulke vulgariteiten kunnen natuurlijk niet en dus kwam volgend proza uit de bus: "De intensiteit van ogenblikken die geen keuze laten, als andere dingen voor jou kiezen, zoals verliefd worden, of de sekonde voor een 'accident' dat te gebeuren staat. Plots verschijnen ze, zonder voorbereiding, belangwend om het extreme van de situatie." Zelfs al laten wij op syntagma als deze een hele roedel met dekonstruktieve volgespoten honden rond, de waarheid achterhalen wij wel nooit.

Het kan nog straffer. Tekst wordt echt pre-tekst in de over vijf bladzijden uitgesponnen begeleiding bij de films van Marguerite Duras. Wie na lektuur van dit introspectief gemijmer toch nog naar de filmzaal trok was ofwel bijzonder moedig, of had neigingen tot zelfdestruktie. Opvallend bij Duras was de "diskrepancie tussen het beeld en het gesproken woord". Opvallend in deze *Stuc voor Stuc* was voor

ons de diskrepancie tussen wat er staat en wat je leest: je leest namelijk veel en er staat niets.

Behoren onze tekstkritische activiteiten tot het verleden? Tot onze grote verbazing verscheen deze maand een *Stuc voor Stuc* die kwa leesbaarheid niet voor *Zondagblad* moest onderdoen. Zo begrepen wij al na eerste lezing van 'tussen de mastodonten...', een exclusief fragment uit de subsidiëeringsaanvraag van Maatschappij Discordia van 1983, dat het hier in feite een vrije, bijwijken zeer vrije 'omzetting' van Sonnet CXXX van Shakespeare betreft. Dat het *Stuc* het aandurfde om in conservatieve tijden als deze een grensverleggend literair werk als 'editoriaal' op te nemen, dient zonder meer als uitermate gedurfd te worden bestempeld.

Bovendien gaat het *Stuc* in haar programmatiek de zuiver populistische toer op. Na het sukses van *De Meeuw* kwam een bewerking van een Wagner-klassieker (toch bij uitstek muziek voor de massa) aan bod en het afgelopen weekend passeerde *Heimat*, een Duitse versie van Dallas die al op alle Europese teevestations werd uitgezonden, de revue. Uiteraard korrespondeerden de begeleidende teksten met de inhoud van het gebodene: elke tekst biedt nog maximum vijf moeilijke woorden. Die zijn zelfs niet meer te vinden in de teksten bij de Portugese films: programmator Dirk De Wit plaatst zich hier zowaar op één lijn naast de columnist van de *Studio-krant*.

Eén bastion blijft overeind: wat Dirk Lauwaert schrijft heeft nooit een sterveling begrepen, en dat zal ook nooit het geval zijn. De man is te oud om gerecykleerd te worden en schrijft onverdroten: "Een beetje poeder en enkele kledingstukken volstaan om de greus tussen ik en de ander te doorbreken. Maar niet een nieuwe vorm is het doel, uitsluitend de verovering van 'het mogelijke'. Lauwaert is visionair: dat de nieuwe *Stuc voor Stuc* dat mogelijke veroverd heeft, staat als een paal boven water. Wij kijken in spanning uit naar het jaarnummer: in bijlage de nieuwste verhalen van Herman Brusselmanns?"

KORTGELEZEN

Orgel

Het Leuvens Kamerkoor Tourdion geeft op vrijdag 23 december een concert in de Sint-Jan-de-Doperkerk van het Grote Begijnhof. Studenten betalen 100 fr., anderen 200 fr. ☎ 28.40.16.

DE SLECHTSTE

Net zoals alle andere grote bladen komt Veto in deze melancholische dagen die eindejaar voorafgaan, met een eindejaarslijste op de proppen. We doorplozen enige Vetonummers uit het burgerlijk jaar 1988 en lazzen voor u bloem uit het Slechtste van Veto. Het begint al doemdenkend maar het eindigt op een profetische noot:

Frans Boenders over de Westerse maatschappij: «Onze vrijheid is zeer sterk ingeperkt, hoewel we principieel ontzaglijk veel keuzemogelijkheden hebben. Op politiek vlak bijvoorbeeld kunnen we feitelijk kiezen tussen een handjevol gangsters, dat beweert het algemeen nut na te streven.»

Eric Everard, man achter het 'Salon van de Student' en het studententijdschrift Kampus: «Op je stiel zitten luisteren naar je prof, dat is zeer goed. Je haalt er zelfs een diploma mee. Maar het is minder goed dan na de lessen ook nog Student Aid op poten te zetten, of Aiesec, of Veto.»

Jan Dumon, studentenpastor van de

Universitaire Parochie over zijn seminaristenjaren in Zaire: «Veel Belgen vinden 'het Zairese' minderwaardig. Sommigen hebben na vijftien jaar nog nooit inlands voedsel gegeten, of hebben eigenlijk geen Zairese relaties. Ik werd bijvoorbeeld, wel eens door Belgen ondervraagd: 'En ben je daar heel alleen?'. Maar ik leef tussen 200 Zairezen', repliceerde ik stevast. Dat telde blijkbaar niet.»

Tom Lanoye over de Vlaamse literaire wereld: «Waar ik het schijf van krijg, is dat akademische dat hier rond de literatuur hangt. Op een of ander kollokwium komt dan een prof tevoorschijn die de eskimoliteratuur heeft doorplozen en dan zegt: "De eskimo's, die mensen zingen, dansen, die neuken op hun gedichten, dat is in hun cultuur verweven!", en dan zie je hier die vijf the-lidders bij elk optreden zat als een kanon rondlopen.»

Monika van Paemel over de emancipatiegraad van het Vlaamse manvolk: «Ze proberen nog wel verhaaltjes te vertellen in plaats van de luiers te wassen, maar er is hoop voor de toekomst.» (CR)

BEKEREN - Deze week hebt u deze mysterieuze dame vast wel ergens op de hoek van een of andere straat zien staan met haar boodschap van bekering. Veto looft honderdduizend frank uit aan wie ons vertelt wanneer de wereld vergaat. Pas dan bekeren wij ons.

(Foto Filip Dutoit)

De Nieuwe Zakelijkheid

Het beste uit de kringbladen

De voorbije twee weken hebben wij ons voornamelijk bezig gehouden met wat er de laatste tijd, tot onze spijt, allemaal niet (meer) in kringbladen staat. Wij stelden daarbij vast dat uw periodieks minder humoristisch getint zijn. De daarmee samenhangende reflexiviteit (kringbladen schrijven over zichzelf) ging er ook op achteruit. In de plaats van dit alles kwam de Nieuwe Zakelijkheid: het kringblad is ernstiger en informatiever geworden. Vandaag nemen wij een kijkje achter de schermen. Waarover schrijft de serieuze zijde van het kringblad?

Koplopers in de Nieuwe Zakelijkheid zijn bladen als *Balans* en *Crimmax* (die vorig jaar veel luider waren, in tegenstelling tot het *Winkeliertje* en *Floreat*, want die waren al droogjes). Het eerste nummer van *Balans* hebben wij niet meteen een hoogvlieger genoemd. Het had anders gekund. Er staan een paar interessante aanzetten in het blad, die echter veel te weinig worden uitgewerkt. Juristen in spe, zo denken wij, moeten toch veel meer te vertellen hebben over bijvoorbeeld de magistratuur. Bovendien beperkt de schrijver van dat artikel zich nagenoeg de hele tijd tot het lagere echelon: de vrederechter, dit is de man (of vrouw) die u met uw buurman verzoent. Weet wel dat vrederechters veel fouten maken "omwille van hun onervarenheid en verwaandheid." Bovendien is het zo dat magistraten onderbetaalde mensen zijn, en zolang dat duurt "moet men niet verwachten dat de allerbesten op de magistratuur zullen afkomen."

Ook niet erg uitgewerkt is het nochtans interessante "dossier" over de afzetgebieden van juristen. Die blijken nogal verscheiden te zijn, en dat wordt verklaard door het "polyvalente karakter van de juridische opleiding. Terecht wordt die beschouwd als een waarachtig 'universitaire', in de zin van algemeen vormende, opleiding." Binnen de Belgische juristenwereld zijn trouwens enkele ontwikkelingen merkbaar: 1. één op twee juristen biedt zijn talenten aan buiten de advocatuur en het notariaat; 2. de helft van de rechtsstudenten wenst een tweede diploma te behalen; 3. de Belgische juristenbevolking vervlaamt (60% van de diploma's wordt in Vlaanderen afgeleverd); 4. hogere juristenfuncties worden bijna nooit door vrouwen bekleed.

Het tweede nummer van *Balans* neemt de advocatuur onder de loep. Daarbij komen de frustraties van het werk aan de balie nogal uitgebreid aan bod. De stage is niet gereguleerder, je verdient weinig. Langer dan twee jaar houden de meesten het niet uit. Het *Balans*-dossier gaat dit keer over de programmahervormingen in de rechten.

Bel

Crimmax heeft ook al twee nummers uit. Het eerste was eigenlijk niet meer dan een nulnummer. De enige bijdrage die je als een zelfstandig artikel zou kunnen beschouwen is in feite niet meer dan een reclame-berichtje voor "The Unbearable Lightness of Being". In het tweede nummer valt wel wat te rapen. Een artikel over minderjarigen in de gevangenis (wat indruist tegen de wet op de jeugdbescherming) geeft interessant cijfermateriaal: in 1985 kwamen maar liefst 1365 jongeren (dat zijn minder dan 18-jarigen) in de gevangenis terecht. *Crimmax* neemt de gelegenheid te baat om het (niet erg gelukkige) beleid van Gol onder de loep te nemen.

Een andere bijdrage behandelt de op stapel staande herziening van het Strafwetboek. Het huidige dateert namelijk uit 1867 en is lichtelijk verouderd. Men

over virussen en het kraken van computers. Strafbaar of niet? Het Belgisch Strafwetboek blijkt niet aan de technologie van de jaren tachtig te zijn aangepast.

Brem

In de echt ludieke kringbladen is het vaak zoeken naar een beetje Nieuwe Zakelijkheid. Er zijn zo van die periodieks die een bastion van amusement willen blijven. Het *Pyromaantje* houdt dapper stand maar heeft evenwel terrein moeten prijsgeven. Wij vinden er een artikel over mentaal gehandicapten. Iemand plaatst (terechte, maar helaas veel te warrige) vraagtekens bij de film *The Bear*. De film faalt omdat hij teveel over de confrontatie tussen mens en dier gaat, en daardoor een meelijwekkend sensibiliserend toontje krijgt. Annaud had er beter aan gedaan een film te maken die enkel over dieren gaat. Pas op die manier krijg je een film over menselijkheid die (paradoxaal genoeg) een inzicht in de wereld van het dier kan verschaffen.

Wij lezen de zoveelste bijdrage over Erasmus. Zowat alle kringbladen hebben er een, meestal staat er niets in zodat je de indruk krijgt dat het maar *plichtsgetrouw* gebeurt.

Het enige blad dat met Erasmus iets creatiefs heeft gedaan is het *Germaantje*, dat een leuk gesprek had met twee Nederlandse Erasmusianen. Voor de rest staan er nogal veel 'kollems' (flauw!) in en die verpesten de goede artikelen alleen maar. De geschiedenis van Germania wordt uit te doeken gedaan en natuurlijk kan men er dan niet onderuit te vermelden dat ook Herman de Coninck en Hugo Brems kringbladredacteuren zijn geweest (Brems schreef toen *helaas* zelf nog poëzie). Knap volgehouden wat stijl betreft is een stuk over de 'SM' (juist: de studentenmaraton). Redelijk zijn de bijdragen over Nick Cave.

Bacchus is nu al de gedooftverfde opvolger van *Pyro*. Hoewel het daarvoor eigenlijk nog veel te ernstig is. Voor de zoveelste keer iets over Erasmus, dan een verslag van de Night of the Proms, en een stukje over programmahervormingen. Er wordt tegenwoordig wat hervormd aan deze universiteit. Mikis Theodorakis, van wie in een notepad het werk belicht wordt, zingt echter onverdroten verder.

Olympisch

Resten ons nog: *Nonius* en het *Neuroosje*. De ingenieurs zijn een beetje bezadigder dan vorig jaar maar ernstig worden zij wel nooit. Stukjes over Amnesty International en 'China, hemel en aarde' zijn schaarse uitzonderingen. De psychologen waren vorig jaar nogal Freudiaans in hun artikelen. Daar lijkt een beetje verandering in gekomen. Ze schrijven nu keurig over Tom Lanoye en Rutger Kopland en een hele trits dichters die in Alma 2 versjes kwamen voorlezen. Ze nemen een kijkje in de arbeidsmarkt van de psychologen, en dat gaat nogal statistisch. Er zijn vier soorten van

stapel
boeken

voordeelboekenmarkt

Stapel op boeken?

Kultuurtiefters goed nieuws. Sinds november heeft ACCO een winkel ingericht waar je stapels splinternieuwe en toch zeer voordelig geprijsde boeken vindt. ACCO's voordeelboekenmarkt een aangenaam plekje om wat rond te snuffelen. Voor geen geld zul je je boekenkast weer aan met enkele mefles cultuur.

a
acco

Eindejaarsleesten in zicht!

ACCO verruimt vanaf half december gevoelig zijn aanbod kunst en wetenschap romans, kinder- en hobbyboeken. We pakken ze voor jou graag in als geschenk.

Maar niet alleen dat. Wij hebben ook nog enkele verrassingen voor jou in petto in deze feestelijke periode.

tiensestraat 138 leuven

psychologen: arbeids-, school-, klinische en theoretische. Problemen worden niet zozeer gevormd door de tewerkstelling, maar wel door de kwaliteit ervan: werkzekerheid en het niveau van werk gaan er op achteruit.

Soms ook is het Neuroosje teder en lief, getuige het artikel 'Grootouders', waarin men kinderen aan

het woord laat over hoe zij hun grootjes zien. Dat levert dan bijvoorbeeld op: "Mijn grootvader is een rijke man en woont in de provincie brabant. Mijn grootvader is een oudstrijder geweest en hij heeft honderd duitsers met één schot gedood en had dus een olympisch rekord."

John Heyniers

De illustratie voor deze week komt uit het vorige week besproken *Daily Rium*. Als wij ooit nog over kringbladen schrijven zal het over interviews gaan.

Bouwen

Vzw Bouworde organiseert van 23 december tot 8 januari een aantal bouwkampen in Vlaanderen. Het is de bedoeling dat aan kansarmen hulp geboden wordt, en wel door u. Daarvoor moet u zich nog niet eens verplaatsen: er zijn projecten in Gent, Brugge, Varsenare, Turnhout en Brussel. Omdat wij allemaal Belgen zijn en met een baksteen in onze buik geboren worden, is verdere technische kennis niet vereist. Inlichtingen: Bouworde vzw, Tiensesteenweg 145, Leuven, ☎ 016/25.91.44.

OOK WIJ
WILDEN NAAR
BILLY BRAGG

DIRECTE VERKOOP AAN VERBRUIKER

* NIET GOEDGEKEURD RTT

DIGIT IMPORT

Minckelersstraat 116, Leuven

SELF-SERVICE

in ÉÉN MEUBEL TV en HiFi-RACK 22.500

- kleuren-TV : 42 cm met I.R.-afstandsbediening
- platendraaier **BSR** automatisch in- en uitschuifbaar in meubel
- tuner : 3 golfengten
- cassettedeck
- **spatial sound**
- **2 luidsprekers**

Micro-agenda
900 karakters in geheugen
bankkaartformaat

784

Mechanische wekker 198

Digitaal koortsthermometer 248

Kleuren-TV
met afstandsbediening
monitorlook

12.500

CD Rack
(20 CD's) opbouwbaar
het paar

137

Handvrij telefoon 178
10 geheugens-

284

Haardroger 1.000 W
4 snelheden - 6 hulpstukken

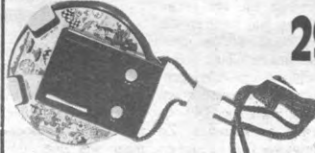
498

Brillen «NEW BEAT»
met **flikkerlichtjes**
batterijen inbegrepen

248

Nieuwe generatie video-spelen
22 modellen

298

Mini-compo stereo - model 820
2 cassettedeck - equalizer
afneembare boxen - 3 golfengten

3.998

BIG watch quartz

298

Peluche pandabeer met quartzuurwerk

348

Kubus radio-wekker
2 golfengten
model CL 188

685

Plexi met uurwerk
ZEER BEPERKT AANBOD
MAXIMUM 10
PER KLANT

38

Uurwerk met 16 melodies
alarm en
chrono
metaal
armband

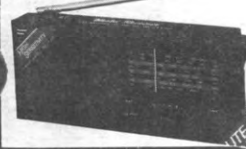
398

Wie kan beter!
Radio-hoofd
telefoon
2 golfengten

194

Wereldontvanger
9 golfengtes, High Sensivity
model H88

1.376

STEREO Draagbare System HiFi-keten met compact disc
AMSTRAD MCD7
3 golfengten, 2 cassettedeck, equalizer,
afneembare boxen, werkt op stroom en batterijen

9.980 fr.

uurwerk met stylo
Gift-set

48

SUPER 5.875
JUMBO

- model G.770
- STEREO
- dubbel cassettedeck
- equalizer
- 4 golfengten
- luidsprekers : 3-weg systeem
- ingebouwde micro

WAAROM MEER BETALEN?

SONY **SEIKO** **CITIZEN** **CASIO**
AKAI **Panasonic** **GoldStar** **SANYO** **Saxon**

doorlopend open : ma. tot za. van 10 u. tot 18 u.

aanbieding geldig tot uitputting stock

**uimtevriend -
inkende ogen
n vinger**

**waterresist alarm
chrono**

398

**Giant
quartzuurwerk
in een papierklip**
ophangbaar en/of
magnetisch

478

**urwerk-
kenmachine
et alarm**

98

Uurwerkklip
nietbaar en/of hangbaar

48

tereo hoofdtelefoon **SONY**

SONY
met jack
voor hifi
it's a Sony

248

Model 1 88 l. x 49 b. x 16 h. korte poten

2.980

Model 2 110 l. x 57 b. x 23 h. korte poten

4.480

Model 3 110 l. x 57 b. x 85 h. hoge poten

5.675

Model 4 182 l. x 93 b. x 85 h. hoge poten

8.960

EEN EXCLUSIVITEIT BIJ DIGIT SNOOKER EN AMERIKAANSE BIJARTEN

Model 5 182 l. x 93 b. x 85 h. hoge poten
Omkeerbaar om ook carambol te spelen!
Al de bijarten zijn compleet geleverd met
2 echte demonstratie bijartkeu's, krijt,
accessoires, ballen voor snooker of
Amerikaans spel. Model 5 (omkeerbaar)
compleet + carambolballen gratis.

13.450

Videocassette
gefabriceerd
onder patent **JVC**
(Japan Victor Company)

2 uren 98

3 uren 146

mogelijkheid
om 2 films
op te nemen

3.15 uur 166

4 uren 228

**EXTRA
HIGH GRADE**

Saxon

**Uurwerk
met wijzers
en LCD
5 functies**

398

Draagbare TV zw./w

model HTV 0001
3 kanalen - werkt
op stroom en
aansluitbaar op
sigaretten-
aansteker

2.980

Autokompasklok
met uurwerk en
munthouder

82

**Mechanische
uurwerken**
60 modellen
voor dames en heren

349

Stereo radio-cassette
model 6810 - 2 GL

992

**erander van humeur.
erander van uurwerk**
erander alle dagen van uurwerk
CD met vijf arm-¹K
banden

84

Stereo
model D6607
te personaliseren met
gratis* transfertplaatje

798

PHILIPS

PHILIPS

PHILIPS

*****
**Het neusje van de zalm voor
uw HiFi-keten**
SANYO-luidsprekers

998 fr. HET PAAR
 *****

Stuc brengt Noce en Galilée

Een feest van angst en vrouwen

De politieke film is altijd al een buitenbeentje geweest. In de jaren zestig en zeventig bulkte hij van stoute taal en grote slogans. Meer was er eigenlijk niet. De film kreeg niet het politieke impact dat hij zichzelf tenwenste. Kunst bleef nog altijd kunst en was niet iets dat de mens met een schok inzicht verschaft in de rotte plekken van de maatschappij. Er moesten dus andere expressiemiddelen worden gevonden, betere manieren om hetzelfde te zeggen, en wel op die manier dat je boodschap overkomt. Een regisseur die zich daarover bezonnen heeft en die tot de juiste oplossing is gekomen, is de Palestijn Michel Khleifi.

Khleifi werd in 1950 geboren in Nazareth. Sinds 1970 woont hij in België. Hij studeerde theaterregie en maakte reportages voor de RTBF. Zijn eerste speelfilm, *La Mémoire Fertile*, was een documentaire rond twee Arabische vrouwen. Vorig jaar voltooide Khleifi zijn tweede film, *Noce en Galilée*. Dit keer ging het niet meer om een documentaire. De regisseur had nagedacht over de slogans van de films uit de vorige decennia en was tot de vaststelling gekomen "dat de zaken misschien juist waren, maar de manier om ze te verdedigen fout (...) Uit al deze bedenkingen kwam ik plotseling midden in de expressie terecht. Dat wil zeggen: een cinematografische, artistieke en culturele expressie. En het is dáár, dat het interessant begint te worden."

Eer

Met andere woorden: Khleifi stapte van de documentaire af en koos voor de fictie, ook al omdat de mensen fictie willen zien. De Amerikaanse film is ontzettend populair. Khleifi nam dan ook de structuur ervan over, maar dan wel om hem volledig uit te hollen. "Dat wil zeggen: vertrekken van een spanningsmoment, van een problematiek van actie, en heel de tijd, tot het einde toe, die actie suggereren, zonder ze te filmen."

Noce en Galilée is helemaal volgens dat principe gemaakt. Wat van deze film het sterkst bijblijft is de weergalozere creatie van een spanningslijn van het begin tot het einde. Er hangt voortdurend iets in de lucht en als je uiteindelijk denkt: het is er, dan gaat de film weer verder, worden de plooiën gladgestreken.

Centraal in de film staat een bruiloft die in een klein dorp in Galilea plaats vindt. De Moukhtar (het dorpshoofd) wil zijn zoon uithuwelijken, maar de uitzonderingstoestand verbiedt samscholingen, en dus ook grote feesten. De

militaire kommandant wil het huwelijksfeest toch laten doorgaan, op voorwaarde dat hij en zijn ondergeschikten als eregasten worden uitgenodigd. De Moukhtar aanvaardt dat maar stelt als tegenvoorwaarde dat de Joden dan ook tot het absolute einde moeten blijven.

Mes

De documentaire achtergrond van Michel Khleifi verraadt zich in de uitzonderlijke precisie waarmee het huwelijksritueel geschilderd wordt. We volgen de voorbereidingen tot het feest: bruid en bruidegom worden gewassen en gekleed. Er wordt ontzettend veel en lekker gegeten, het hele dorp is van de partij, er heerst een uitbundige sfeer, de ceremonie en de ontmoeting worden voltrokken. Was er niet de voortdurende dreiging, *Noce en Galilée* had een sprookje kunnen genoemd worden. Die dreiging uit zich tijdens het feest concreet in de alomtegenwoordigheid van de argwanende Joodse schildwachten die, met het wapen in de aanslag, voortdurend op rellen of aanslagen bedacht zijn. De angst van de meefestende Joden is tastbaar aanwezig. Als de Palestijnen op een bepaald moment in snel tempo een kruik doorgeven staan de soldaten meteen op hun achterste poten. Het blijkt een grap te zijn: de kruik is leeg, de spanning ontaardt zich weer. Helemaal op het einde van de film vindt de uittocht van de Joden plaats in een hallucinant decor. De uitbundige Palestijnse feeststemming wordt vermengd met ingehouden woede terwijl de Joden afdruipten met een blik als kunnen zij elk moment in de nek worden gesprongen.

Onderhuids is de spanning onafgebroken aanwezig in de gebeurtenissen die om het verhaal circelen. In de eerste plaats is er de broer van de Moukhtar: hij verwerpt de aanwezigheid van de Israëli's en dreigt ermee, niet naar het feest te komen. De Moukhtar verplicht

hem ertoe. Zal zijn broer keet schoppen?

Ten tweede zijn er Ziad, een opstandig individu met een strafblad en zijn liefje, Soumaya. Deze laatste is de (wulpse) dochter van de Moukhtar, en als dusdanig een doorn in zijn oog. Hoe zal zij zich gedragen op het feest?

Ziad plant met enkele kameraden een aanslag op de aanwezige Joodse officieren. Zij willen hen benaderen door hen eten te brengen waarin messen verstopt zitten. De komplotterende gedragen zijn echter nogal onhandig en verdacht. Zullen zij hun plan ten uitvoer brengen of wordt er een stokje voor gestoken? En wie zorgt voor het stokje? Bij momenten krijgt *Noce en Galilée* de allures van een thriller.

Symbool

Hassan is het broertje van de bruidegom. Hij en zijn vriendje laten per ongeluk de vloed van de Moukhtar ontsnappen. Het tweetal achtervolgt het paard, dat in een mijnenveld terecht komt (die mijnenvelden worden aangelegd, opdat de Palestijnen niet méér zouden beplanten dan hen toegestaan wordt). Terwijl een van de twee hulp gaat halen blijft de

ander in de buurt van het (uiteraard nietsvermoedende) paard, en zorgt voor een aangrijpend moment wanneer hij angstig zegt: "Alstublieft God, laat het paard niet op een mijn stappen."

Onschuld

De delegatie Joodse militairen telt één vrouw. Zij is een jong soldaat, heeft weinig ervaring. Even na het incident met de kruik wordt het haar te sterk: zij bezwijmt en wordt door de Palestijnse vrouwen naar de vrouwenvertrekken gebracht. Een schildwacht wil met haar mees, maar de Palestijnen beletten het hem.

De manier waarop Khleifi de vrouwen belicht, maakt *Noce en Galilée* tot een wel aparte kijkverving. De vrouw wordt als superieur geschilderd ten opzichte van de man. Daarbij onderscheidt de regisseur twee ruimtes: een mannelijke en een vrouwelijke, en tussen die twee voelt hij nogal wat verschil. "Wanneer ik zo'n distorsie voel tussen de ruimte van de man en de ruimte van de vrouw, dan is het duidelijk: ik zet me aan de kant van de vrouw. Ik film ze dan ook heel graag, juist omdat ze de onschuld is, het kind in ons." De vrouw leest de man de les. Bij haar vind je niet de machtsdrang, zoals de Joodse soldaat die etaleert als zijn vrouwelijke kollega door de Palestijnse vrouwen wordt verzorgd. Dat gebeurt in een wereld van sensualiteit en terheid, waartoe de man geen toegang krijgt. Ook bij de ontmoeting

dingsscène, die toch als een bij uitstek mannelijk symbool geldt, moet de mannelijkheid het allegen tegenover de vrouwelijkheid. De bruidegom kan met de bruid niet vrijen uit wrok tegenover zijn vader en het hele systeem dat door de vader wordt vertegenwoordigd. De bruid ontmoet uiteindelijk zichzelf.

Kerst

Het is door de schildering van het alledaagse (een huwelijk zoals er talloze zijn), en niet door het schreeuwen van holle leuzen, dat Khleifi erin slaagt een overrompelend beeld op te hangen van wat de mens drijft en bezighoudt, van hoe man en vrouw tegenover elkaar staan. Bovendien weet hij het alledaagse open te trekken tot het vraagstuk van Joden en Palestijnen. Een film als deze zegt veel meer over de complexiteit van het probleem dan een militant werk dat de zaken geschematiseerd voorstelt. Gelet op de nakende kerstdagen en de actualiteit van de kwestie, kon het Stuc zich geen betere hekkensluiter voor de films van 1988 indenken.

Johan Reyniers

Dinsdag zal Konrad Maquestieau, redakteur van *Andere Sinema*, om 19 u in het Stuc een gesprek hebben met regisseur Michel Khleifi. *Noce en Galilée* kunt u op dinsdag en woensdag bekijken in het Stuc, om 20.30 u.

BERT - Gedurende zestig minuten konden we vorige week Bert Vanderslagmulders, de bekendste stripcreatie van Kamagurka, intiem meemaken. Op toneel is Bert, gespeeld door ene Alexandre Von Sivers, net zoals hij altijd getekend wordt. Hij peutert in zijn neus, doet vreselijk simplistische wetenschappelijke vondsten en zeurt konstant over de wereld rondom hem. Alleen is Bert op papier veel grappiger. Dit stuk, onder regie van Charlie Degotte, is alles behalve origineel en gaat gebukt onder een gebrek aan artistieke waarde. Behalve het soms verrassende gebruik van rekvisieten biedt deze monoloog niks anders dan een vrijwel letterlijke weergave van een reeds uitgegeven stripverhaal. Wie de grappen kent beleeft geen plezier en voor de akteerprestatie (wat heet akteren?) hoeft je het zeker niet te doen. Dat deze voorstelling de laatste was van de programmatie van Michel Uytterhoeven spreekt dan ook boekdelen. De afgelopen maanden heeft het Stuc immers maar weinig moois aan teater te bieden gehad. Hopelijk zal de programmatie van Mark Deputter, die in januari van start gaat, dit totnogtoe bijzonder flauwe seizoen in positieve zin kunnen ombuigen. (CV/JR)

PALESTIJN ZOEKT ONT-
SPANNING TE LEUVEN

CLAUSBOEKEN

Uiteindelijk zijn we er dan toch in geslaagd het grootste deel van die gore boekjes van Hugo Claus aan onze lezers te verpatsen. Vijf personen zakten naar de redactie af en zeiden ons met rode oortjes dat Louis Seynaeve het hoogste genot deelt met Bekka Cosjns. Drie anderen kregen dit niet over hun lippen en stuurden ons een briefje. Stephan Jonckheere (Bogaardenstraat 55), Bart Mellebeek (Augustijnenstraat 1) en Barbara Roels (Hooverplaats 15) mogen *Het Schommelpaard* bij ons komen ophalen. De twee resterende boekjes worden uitgelooft bij het kruiswoordraadsel.

Kloot Per W in 't Stuc

Een leven tussen twee stoelen

Een zanger is een groep. In het geval van Kloot Per W gaat dat aloude rock-advium zeker op. Hij heeft jarenlang alleen aan de weg getimmerd, enkel geholpen door zijn stem, zijn gitaar en een ritmebox. Toch is hij nooit te beroerd geweest om zijn diensten aan allerlei groepen aan te bieden. Opvallend is wel dat hij zich nooit op een genre, op een stijl of een imago heeft willen vastspinnen. Een eigenzinnige knaap die weet wat hij wil en zich klepker voelt in de schmerzzone tussen *mainstream* en *underground*.

Veto: *The Misters, Polyphonic Sea, The Employees, je hebt nogal wat groepen versleten en toch sta je bekend als een eenzaai?*

Per W: «Met een groep spelen blijft nochtans het leukste. Je kunt dan lekker lui gaan. Ik heb het echter heel moeilijk om mensen rond mij te verzamelen met wie ik kan samenwerken. Tegenwoordig speel ik dikwijls met een zestal mensen die bijna zeker mijn begeleidingsgroep zullen worden. Maar ik blijf een solo-artiest. Zo kom ik ook over bij de organisatoren - want hoewel Kloot Per W én groep nauwelijks meer kost, kiezen ze toch meestal voor een solo-optreden.»

«Op een bepaald moment was ik het beu in een groep te zitten en ik heb toen besloten eindelijk te gaan doen waar ik echt zin in had. Ik ben toen met een bandopnemer beginnen optreden maar dan op een heel andere manier dan die industriële groepjes dat doen. Er bleef ruimte voor inspiratie en het was nog steeds rock 'n roll.»

Cale

Veto: *Je bleef thuis op je eentje ook rustig kassettes opnemen.*

Per W: «Ik doe dat nog steeds. Het is heel makkelijk en ik kan doen wat ik wil, wanneer ik wil, en dat allemaal op mijn slaapkamer. Een studio is heel andere koek, daar moeten er noodzakelijk andere mensen bij betrokken worden. Ik zorg er wel altijd voor dat ik ekkst voor ogen heb wat ik wil als ik de studio in trek. Als ik dan al beslissingen uit handen geef, dan doe ik dat weloverwogen. Ik probeer mijn vertrouwen aan de juiste mensen te schenken. Voor de single *Candy* heb ik met Dirk Blanchart gewerkt. Zijn manier van werken staat diametraal tegenover de mijne. Hij werkt heel detailistisch terwijl ik de blik liever ruim hou. Uit die tegenstelling kwamen veel creatieve impulsen voort.»

«Als het even kon, zou ik met John Cale werken. Ik denk dat Cale iemand is die zoals ik open staat voor veel verschillende dingen. Wat heeft hij allemaal niet geproduceerd: Sham '69, Nico, Jonathan Richman, Patti Smith. Daarnaast houdt hij zich ook bezig met moderne klassiek, hij werkte met Terry Riley aan een plaat met minimale muziek. Die veelzijdigheid fascineert me: mensen die vuil én proper, mooi én 'lelijk, gekleurd én zwart-wit kunnen te werk gaan.»

«Het probleem met Belgische muzikanten is dat ze teveel met oogkleppen op rondlopen. Alles wat naast hun eigen genre valt, daar halen ze hun neus voor op.»

Veto: *Jij draait al tien jaar mee in de Belgische rock. Waarom stelt die nog steeds zo weinig voor?*

Per W: «Ten eerste zijn ze allemaal veel te lui en klagen ze te snel. Het is in België nochtans heel gemakkelijk om de top te bereiken. Je moet veertig mensen kennen, in de juiste kafees gaan en schouderklopjes uitleiden. Ik wil met iedereen een weddenschap aangaan: geef mij een serieuze som geld en een jaar tijd en ik sta aan de top. Alleen heeft dat allemaal weinig met muziek te maken en daar is het mij nog steeds om te doen.»

«In België heb je nu een vreemde situatie. Groepen als Front 242 en Neon Judgement worden hier door iedereen uitgekakt en toch zijn zij het internationaal doorbreken. Zij passen absoluut niet in het traditionele kader van 'sympatieke jongens onder elkaar' en dus worden ze in België doodgezwegen. Dat is dan de zogezegde *underground* maar die mannen verkopen *massa's* platen terwijl de *mainstream*, de Studio Brussel groepen als Won Ton Ton en Soul Sister geen pool aan de grond krijgen. Het is hier dus de omgekeerde wereld.»

«Nu, dat er twee clans zijn stoot mij niet, maar het ergert mij dat ze hun tijd verspillen met op elkaar af te geven. Met mij hebben ze het dan weer lastig. Voor de gevestigden zit ik in de marge. Paul Michiels van Soul Sister kwam mij onlangs backstage feliciteren dat mijn set zo goed is maar wel ruig. Voor de alternatieve sien ben ik dan weer te afgewerkt. Een tussenfiguur dus, zo ben ik. Ik val tussen twee stoelen, maar ik ben eigenlijk best tevreden met die situatie.»

«Er wordt veel gelogen in interviews.»

(Foto Hendrik Delagrangé)

Veto: *Je mag dan al een moeilijke jongen zijn, je hebt duidelijk veel respect voor hét erfstuk van de rock: de gitaar.*

Per W: «De gitaar blijft iets apart. Op een synthesizer kun je tien keer slaan, het zal tien keer hetzelfde geluid geven maar stop tien mensen een gitaar in hun handen en je krijgt tien verschillende klanken. Wat Jimi Hendrix met een gitaar uithaalde vind ik fantastisch. Dat muziekinstrument was voor hem een verbindingsstuk tussen zijn geest en zijn lichaam. Hoewel ik niks tegen synthesizers heb - ik werk er al mee van toen ze pas op de markt waren - komt het plezier van het muziekmaken toch nog altijd voort uit de performance, het podiumwerk. Rock met gitaar, bas en zang heeft de charme van het moment.»

Veto: *Waarom grijpt een Tervuurse jongen naar de gitaar?*

Per W: «Zeker niet omdat Chuck Berry de grote inspirator was. Ik geloof al die gasten niet die dat beweren. De echte stimulans komt nog altijd van dat groepje van twee huizen verder. Je ziet dat een kameraad een elektrische gitaar gekocht heeft, je wil dat ook wel eens proberen en de wagen is aan het rollen. Zo ben ik dan terecht gekomen bij The

Misters. Met die groep waren we van plan mee te doen aan de Rock Rally '78 maar de andere deelnemers dreigden met een boycot. Er was al eens een foto van ons in Humo verschenen en enkele concertbesprekingen, dus de andere groepen waren bang dat wij *vanzelf* gingen winnen, dat het opgezet spel was. Toen deden er nog maar een veertigtal groepen mee en als er daarvan al twintig dreigden van deelneming af te zien... Wij zijn dan zo diplomatisch geweest om ons vrijwillig terug te trekken.»

Elitair

«Bij The Employees ben ik gekomen vlak nadat zij de finale in '80 gespeeld hadden. In '86 heb ik dan op mijn eentje deelgenomen. Ik had een kassette met drie akoestische nummers opgestuurd en tot mijn verbazing mocht ik meedoen. Mijn optredens op de preselecties en op de finale werden gunstig onthaald, maar ik mocht blijkaar niet winnen omdat ik een oudgediende was. Ik kan er wel inkomen dat ze mij liever niet op het podium zagen. Het belangrijkste was dat ik enorm veel respons heb gehad die tot

Veto: *Jouw kijk op pop is wel erg no nonsense.*

Per W: «Ik ga ervan uit dat pop iets is voor minder begaafde mensen. Pop is makkelijk, iedereen kan het. Op enkele maanden heb je de nodige akkoorden onder de knie en kun je aan songs beginnen. Ik ben er wel ernstig mee bezig maar ik vind het niet belangrijk genoeg om ervoor over lijken te gaan.»

«Maar pop is en blijft *big business* natuurlijk, zodra er geld in het spel is verandert alles. Ik hoop dat ik niet bitter klink maar er wordt veel gelogen in interviews. Amerikaanse supergroepen die volhouden dat ze nog een *kick* krijgen van optredens, kom zeg! En *Sing* met al zijn gezever voor Amnesty International. Hij maakt zogezegd platen in het Spaans opdat ze de boodschap zouden begrijpen. Niks van: hij wil de Spaanstalige markt veroveren. Dat betekent weer zoveel miljoenen platen. Ik geloof best bij hij zich dan een gratis toernee kan veroorloven. Bovendien gaan zijn nummers precies over onderwerpen die gevoelig liggen in de Spaanse wereld. Slim bekeken. Ik vind het echt stuitend als ik zie dat heel wat mensen in die 'boodschap' trappen. Ze zien die rockartiesten als zuiveren, als helden. Alsof er in de rock zuivere mensen zouden zitten. Jongens toch, het is allemaal *hype*, big business.»

Groupie

«Ik wil best aannemen dat U2 mensen wat ze zeggen, maar aan de andere kant, als je dan hoort dat ze gezegd hebben van 'die en die beelden mogen in de film *Rattle and Hum*'... Ze bepalen dus zelf hoe ze door het publiek gezien worden. Beelden van een U2-lid dat in een dronken bui een groepie lastig valt, zullen we wel niet te zien krijgen. Is dat nog documentaire?»

«De grote kunst in rock is: liegen maar zo overkomen dat het oprecht lijkt. Prince vind ik muzikaal erg sterk maar als mens vind ik hem een hoopje zieligheid. Michael Jackson nog veel erger. Die mensen functioneren toch niet meer normaal? Die kunnen geneeens een fles Cola gaan kopen in de winkel op de hoek. Wat hebben die met het leven te maken? Niks. Ik ben veel te realistisch voor dat soort opgeblazen, kunstmatige zaken. Alles wat ik zeg *meen* ik. Dat is zeldzaam in de pop waar het stikt van de oneerlijke mensen. Dat komt omdat er zo weinig volwassenen in zitten. Die groepjes krijgen sukses als ze achtien zijn en van dan af speelt hun leven zich af in studio's en op optredens. Die mensen hebben geen enkele voeling met het gewone leven meer. Op dat vlak zijn we er in België een stuk beter aan toe. Hier kun je in een rockgroep met enige bekendheid toch een betrekkelijk normaal leven leiden.»

Veto: *Als het in België zoveel beter is, dan zal het buitenland je wel koud laten?*

Per W: «Bijlange niet, één telefoontje uit Spanje en ik ga ginder op toernee. Als *Einzelgänger* ben ik heel flexibel: wil mijn groep niet mee, dan ga ik alleen. De meeste Belgische groepen beginnen echter te zeuren over hun dop of hun werk als ze het woordje 'buitenland' horen. De echte muzikanten *lachen* met Neon Judgement, die gasten zouden niet weten hoe ze hun instrumenten moeten vasthouden en zo, maar ondertussen treden ze toch op in Frankrijk, Zweden en zelfs de States. Die hebben het verder geschopt dan al de *ernstige* groepen van hier.»

Snor

Veto: *Is het niet ergens bedenkelijk dat niet die Belgische groepen met een dubieus imago internationaal doorbreken? Denken we maar aan het militaristische gedoe van Front 242.*

Per W: «Dubieus, ik weet dat nog zo niet. Dat zeggen ze misschien ook van mij. Meneer de professionele amateur of zoiets, dat zou dan mijn imago zijn. Sommige mensen beweren dat ik opzettelijk amateuristisch te werk ga om sympathie over te komen. Je mag het effect van een imago niet onderschatten. Zelf wil ik daar niet te ver in gaan. Ik volg wat er in de rock 'n roll gebeurt en zolang ik er anders uitzie dan de bankbedienden zit het snor.»

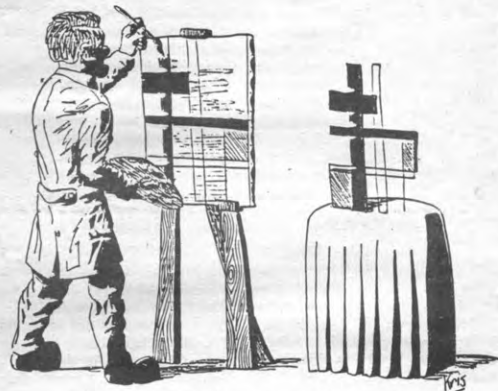
Veto: *Is Kloot Per W dan een opportunist die overal het zijne van meepikt?*

Per W: «Ho maar, ik heb principes waar ik niet van afwijk. Diamond Awards doe ik absoluut niet. Ik heb geruchten opgevangen dat het met Zuidafrikaanse diamanten betaald wordt en dan haak ik af. Het is jammer dat The Scabs er wel zijn optredens, ik vrees dat zij niet echt doorhebben waar het allemaal om draaide.»

«Voor bepaalde partijen wiens opvattingen ik pertinent verkeerd vind, doe ik niks. PVV en CVP hoeven bij mij niet te komen aankloppen. Politiek interesseert mij erg, maar ik ben er mij terdege van bewust wat voor een ellendig wereldje het is. Ze hebben mij hier in Tervuren al eens gevraagd om op de lijst te staan. Stel je voor, tien jaar geleden was ik in de ogen van die mensen nog uitschot en nu ik enige bekendheid geniet, willen ze op mijn kap stemmen ronselen. Daar bedank ik feestelijk voor. Maar vergis u niet: mijn belangrijkste principe is mij niet te veel te laten leiden door principes.»

Tom Ysebaert

Kloot Per W treedt op in de bar van het Stuc, donderdag 22 december om 23 u. Toegang gratis.

ALHOEWEL MONDRIJAN DE NAAM HAD ABSTRAKT TE SCHILDEREN, HEeft HIJ heel zijn leven NATUUR GETROUW STILLEVENEN GE SCHILDERD.

Leuvense vrije radio's

Radio Scorpio vreest voor frekwentiedeling

Het is tien jaar geleden dat de eerste lokale zender in ons land - radio Eau Noir uit Couvin - met haar uitzendingen van start ging. In Leuven was radio Scorpio een jaar later de tweede vrije radio-zender in Vlaanderen. Maar de triumftijd van de lokale radio, "die stem geeft aan wijk, gemeente of regio" ligt al ver achter ons. Zakelijke belangen hebben de overhand genomen en streekgebonden informatie raakte op de achtergrond. Wie hier in Leuven naar radio Contact of SIS luistert, hoort dezelfde programma's, jingles en reclamespots als in Brussel of Oostende. Ketenvorming, onder druk van adverteerders, zorgde voor een enorme vervlakking en eenvormigheid binnen het medialandschap. Scorpio, nog altijd een witte raaf onder de vrije radio's, klaagt deze onwettige praktijken aan. Maar eigenaardig genoeg schijnt haar erkenningsaanvraag veel moeite te hebben om een positieve beoordeling te krijgen.

Voor je als vrije radio erkend bent, vloeit er heel wat water naar de zee. Je had in februari van dit jaar een dossier moeten indienen bij minister Dewael, die bevoegd is in deze materie. De Minister van Cultuur moet deze dossiers later aan de Raad van Niet-Openbare Radio's (RNOR) doorgeven die 75 dagen de tijd krijgt om een advies te formuleren bij elke erkenningsaanvraag. Die termijn ging begin augustus in, midden in de vakantieperiode dus, en de eerste 20 dagen kwam er dan ook weinig schot in de zaak. En toen liep de procedure spaak. De RNOR wou geen advies geven voor de RTT een frekwentieplan had opgesteld voor de vrije radio's, zoals dat voorzien is in het Koninklijk Besluit van Willockx dat de technische kant regelt. De RTT weigerde. Het is absurd, zo redeneerde men daar, een frekwentieplan op te stellen als niet met zekerheid kan gezegd worden hoeveel radio's zullen erkend worden.

Wijn

Uiteindelijk is men pas uit deze patstelling geraakt nadat de RNOR water in zijn wijn heeft gedaan. De Raad zou een voorlopig beoordeling geven van de dossiers, met voorbehoud voor de technische kant van de zaak. Die voorlopige beoordeling viel voor radio Scorpio slecht uit. Amper 5 leden stemden positief, 4 leden oordeelden dat het dossier zwak was, 3 anderen gaven een negatieve beoordeling, terwijl 1 lid zich onthield. Dat is het op een slechtste resultaat onder de zeven radio's die voor Leuven een dossier indienen. Scorpio, dat zelf zegt datgene te belichamen wat de wetgever met de lokale radio's voor ogen had, wijkt dat aan de deur en door gepolitiseerde samenstelling van de Raad.

De Raad voor Niet-Openbare Radio's bestaat uit achtien leden waarvan een derde politiek wordt samengesteld op basis van het Kultuurpakt. Konkreet houdt dat in dat CVP en SP samen drie leden hebben, de PVV twee leden en de Volksunie één. De organisaties van de lokale radio's mogen de rest voordragen. Omzeggens al die vertegenwoordigers hebben een politieke kleur, en zijn meer bezorgd om hun zakelijke belangen dan om de korrekte naleving van de wet. Zo heeft het liberale Vebora, dat grote commerciële zenders als Contact vere-

enigt, twee vertegenwoordigers. De voorzitter van Vebora heet Freddy Neyts en is inderdaad de echtgenoot van Annemie, de PVV-voorzitter. Vlaver, een organisatie van CVP-signatuur, mag vier mensen naar de Raad sturen, waaronder Mark Van de Voorde, hoofdredacteur van Kerk en Leven. Overa, met één vertegenwoordiger, verdedigt de belangen van SIS in de RNOR.

Kant-en-klaar

Onder tafel werden door PVV en CVP-vertegenwoordigers naar verluidd afspraken gemaakt om elkaars dossiers gunstig te beoordelen. Dat verklaart waarom Contact goede cijfers haalt, ook al doet het openbaar aan ketenvorming, wat flagrant ingaat tegen de letter en de geest van de wet. Elke Contact-radiozender - er zijn er een twintigtal, over het hele land - is gebonden aan een franchising-overeenkomst. Contact-nationaal maakt de jingles, bepaalt de

lay-out van het radioprogramma en stelt muzieklijstings op die stipt moeten gevolgd worden. Vandaar de goede cijfers van SIS ook, hoewel zij kant-en-klare kassetprogramma's draait, hoegenaamd geen lokale berichtgeving brengt en voorgezeten wordt door een Leuvense SP-verkozene. Bepaalde artikel 4 van het dekreet van 1982 niet uitdrukkelijk dat een lokale radio onafhankelijk moet zijn van politieke partijen?

Zelfs een dossier als dat van 'Studentenradio Leuven', een nieuwkomer, belandt niet in de prullenmand. Nochtans was het identiek aan erkenningsdossiers van andere Vebora-radio's uit Mechelen, Hoboken en Schilde-Bergen. Alleen de naam verschilt. Al zendt de radio nog niet uit, je kunt al vermoeden dat het om weer eens een papieren zender gaat, in een grote, nationale keten. En wat denkt u dat het oordeel was van de Raad over OVL Leuven, nieuwkomer nummer

twee, dat op het ogenblik van het indienen van haar erkenningsdossier nog geen raad van bestuur had? Ook dit soort formele fouten werd getolereerd.

Tempo

Eigenlijk had men van in het begin kunnen weten dat een Raad die dermate gepolitiseerd is nooit goed zou kunnen werken. De stemming gebeurt voor het grootste deel meerderheid tegen minderheid. In september en oktober werden zo alle 506 dossiers doorlopen, tegen een tempo van één per minuut. Tijd om een dossier te lezen was er niet, laat staan dat erover gediscussieerd werd. Naar het schijnt had de Raad zelfs geen beoordelingscriteria opgesteld.

Minister Dewael heeft ondertussen de termijn van 75 dagen tot twee keer toe verlengd. De voorronde zal nagenoeg helemaal moeten worden overgedaan. Interessant om op te merken is wel dat in

deze tweede en waarschijnlijk definitieve ronde een negatieve beoordeling gemotiveerd zal moeten worden. Het sekretariaat van Dewael heeft dan toch een lijst van criteria vastgesteld, en elk negatief advies zal met een van deze maatstaven moeten uitgelegd worden. Een positieve beoordeling van een lokale radio die de wet flagrant overtreedt, zal echter niet moeten gemotiveerd worden. Scorpio vreest dan ook, niet onterecht, dat alle erkenningsdossiers uit Leuven goedgekeurd zullen worden, en dat we binnenkort met zeven in plaats van vier radio's zullen zitten. Dan zullen verschillende radio's een bepaalde frekwentie moeten delen. Het mag duidelijk zijn dat zo iets funest kan wezen voor de herkenbaarheid van een zender. Scorpio houdt haar hart vast.

Jan Van der Linden
Tom Ysebaert

Veertig jaar mensenrechten

Aan Belgische wetgeving schort wel wat

De Verklaring van de Rechten van de Mens is veertig jaar oud, en er wordt nogal veel over gepraat. Vaak gaat het dan echter over verre landen waar wrede oorlogen worden gevoerd en de repressie sterk is. Op die manier krijg je al gauw het vertekende beeld dat deze problematiek ver van ons bed ligt, en vergeet men wel eens dat er ook bij ons wat schort aan de naleving van de mensenrechten. Vooral op het gebied van privacy, voorlopige hechtenis en voorwaardelijke invrijheidstelling kan er nog veel gedaan worden. Een organisatie die zich daar op verschillende niveaus voor inzet is de Liga voor Mensenrechten. In tegenstelling tot Amnesty International beperkt zij haar aktierein tot België.

Oorspronkelijk was de Liga voor Mensenrechten nationaal georganiseerd. Bij de staatsvorming van 1980 werd zij opgesplitst in een Vlaamse en een Waalse afdeling. Die afdelingen waren eerst ingedeeld per provincie, maar om efficiënter te werken bestaan de twee Liga's nu nog slechts uit commissies. De overkoepelende organisatie is gevestigd in Parijs en houdt zich vooral bezig met

'missies' naar landen waar het onmogelijk (lees: te gevaarlijk) is op nationaal niveau te werken.

De Liga voor Mensenrechten houdt zich niet in de eerste plaats bezig met individuele zaken, hoewel ze geregeld in het nieuws komt doordat ze commentaar geeft op incidenten, zoals nog onlangs, toen een Marrokaan in Brussel door de politie in elkaar geslagen werd. Centraal staat het beleid, traditioneel een zaak van politici. Daarom wordt er dan ook vaak met parlementsliden samengewerkt rond thema's als politieke vluchtelingen, migranten, gevangensituaties, ... Dat doet al snel de vraag rijzen naar de onafhankelijkheid van de Liga: is er geen kans dat ze om elektorale redenen misbruikt wordt? Een woordvoerder van de Liga verzekerde ons dat dit nog nooit voorgekomen is en noemde een aantal waarborgen die moeten voorkomen dat de organisatie politiek bevoogd wordt.

voor de hand, maar met vertegenwoordigers van PVV, CVP, SP, UV en Agalew kan je niet naast het inderdaad zeer pluralistisch karakter van de organisatie kijken.

Een tweede waarborg betreft de financiering. Die bestaat naast lidgelden en giften uit een jaarlijkse subsidie van het Ministerie van Onderwijs, dienst Volwassenenvorming. De onkosten lopen trouwens niet zo hoog op, zeker niet als je bedenkt dat het schaarse personeel naast vrijwilligers uit DAC-ers bestaat. Een derde garantie, tenslotte, bestaat erin dat alle persmededelingen (overigens opgesteld door 'specialisten') door de Raad van Beheer goedgekeurd moeten worden.

Op de vraag wat er dan wel scheelt aan de Belgische wetgeving in verband met mensenrechten, wist onze zegsman niet goed wat te beginnen. Er schort namelijk nogal wat. Vooreerst heeft België zich niet bij alle mensenrechtenverdragen aangesloten. Uiteraard pleit de Liga dat dat alsnog gebeurt, al kan bijvoorbeeld gediscussieerd worden over het nut zogenaamde 'sociale' grondrechten in onze wetgeving op te nemen. Een voorbeeld daarvan is het recht op arbeid. Als principieelverklaring is dat wel mooi, maar het kan niet afgedwongen worden: er blijft alleen een recht op werkloosheidsuitkering over, een recht dat in België al lang erkend is.

Wat wel dringend werk van moet gemaakt worden, is de bescherming van de privacy. Daar is weliswaar al Europese wetgeving over, maar die is helemaal niet toereikend om moderne problemen te regelen. Wat de Liga met name zorgen baart, is de invoering van het rijksregistrernummer. Dat laat toe dat alle opgeslagen gegevens van elke inwoner met een druk op de knop bekend kunnen worden gemaakt. Ondanks negatieve adviezen van allerlei ter zake

bevoegde instanties zijn er al een aantal Koninklijke Besluiten in die zin uitgevaardigd.

Een andere steen des aanstoots is de voorlopige hechtenis. De wet voorziet weliswaar waarborgen, maar die worden niet nageleefd. De Liga pleit ervoor dat alleen daders van ernstige misdrijven ervoor in aanmerking komen. Nu kan de voorlopige hechtenis al opgelegd worden voor misdrijven waar drie maanden op staat.

Racisme

Maar de Liga werkt niet alleen in de coulissen. Ze wil ook de publieke opinie bewust maken van de mensenrechtenproblematiek. Dat kan door persmededelingen en voordrachten, maar ook door bijna spektakulaire acties. Zo is de Liga één van de weinige organisaties die iemand voor de rechtbank kunnen dagen wegens racisme. Op het eerste zicht is dat niet zo bijzonder. Het is echter zo dat de overheid niet snel geneigd is dit recht aan een organisatie toe te kennen. Partikulieren kunnen alleen iemand voor de rechter dagen voor zaken waar ze zelf in betrokken zijn en iedereen kan wel een club oprichten en beweren dat die het algemeen belang vertegenwoordigt. Jammer genoeg (maar begrijpelijk) kan de Liga alleen iemand voor de rechter dagen als dat in de wet voorzien is, en dat is alleen zo in het bovenstaande geval.

De Liga is zelf eerder bescheiden als gevraagd wordt naar de concrete resultaten van haar werk. Een deel van haar activiteiten bestaat erin de massa te sensibiliseren, en dat is natuurlijk moeilijk te meten. Op getuigend vlak kunnen wel enkele successen genoemd worden. Zo stond er tot voor kort een diskriminatie op grond van seksuele geaardheid in het Strafwetboek: homoseksuele geslachtsbetrekkingen met minderjarige waren slechts toegestaan vanaf 18 jaar, voor heteroseksuelen reeds vanaf 16 jaar. In samenwerking met SP-Kamerlid Luc Vandenbossche heeft de Liga erin gesukses voor geijverd deze diskriminatie uit de wet te doen verdwijnen. Ook wordt er gewerkt aan wetsvoorstellen rond het statuut van de psychiatrische patiënt.

Luc Janssens

Litouwen

Het Instituut voor Slavistiek organiseert gratis voor niets een ontmoeting met vertegenwoordigers van de Litouwse Nationale Beweging voor de Perestrojka, 'Sajudis' genaamd. Dinsdag 20 december om 17.00 u. in MSI, Ravensstraat.

Deftig

We kennen de Sociale Wetenschappers als een ... ja, nogal zonderling uitgedoogd volkje. Blijkbaar weten ze dat zelf ook, want ze proberen er tenminste een halve weg lang Deftig uit te zien. Omdat ze bang zijn af te gaan, doen ze alsof het een ludieke activiteit betreft. Maar u en ik weten natuurlijk beter. Deftige dagen, zie onze ad valvas-rubriek.

Industrie

Op dinsdag 7 februari organiseren de studentenkringen en het dekanaat van de fakulteit wetenschappen een industriedag waar contacten met het bedrijfsleven zullen gelegd worden. De industriedag zal doorgaan in de vzw 'Vrije Sekundaire Scholen Leuven', Dekensstraat 3. Voor meer inlichtingen: Dany Souter, Tervuurstewg. 2, ☎ 016/22.59.00.

Pati-Pati

Is een multi-kultureel feest met muziek uit Afrika en het Zuiden. U wordt uitgenodigd ... om het feest mee te organiseren. Repetities op 24 en 31 januari en 9 februari. Informatie: Anne-mie Laurysens, Jan Stasstraat 2.

Politiek

Allereerst is het zo dat in principe met politici van alle strekkingen samengewerkt wordt. De enige voorwaarde die de Liga stelt is dat de leden bereid zijn de mensenrechten te verdedigen. Dat sommige partijen en politici minder gewaagend zullen zijn mee te werken ligt

Chroma's in het Erasmushuis

Niet leuk, wel mooi

“Vanmiddag heeft president Botha op een perskonferentie verklaard...” Wanneer Bavo Claes dit berichtje voorleest, verschijnt er linksboven een tekeningetje in beeld. Een wit-zwart gekleurd, kinderlijk getekend ventje op een zwart-witte achtergrond maakt duidelijk dat het nieuwstiem over apartheid gaat. Ruim één jaar lang bedient het televisiejournaal zich nu al van dergelijke achtergrondprojecties, chroma's genaamd, om zijn nieuwsberichten op te fleuren. Een veertigtal van die chroma's zijn tot 30 december te zien in de eksposaal van de Fakulteit Wijsbegeerte en Letteren. Het is een boeiende tentoonstelling geworden die zowel een terugblik biedt op de voorbije aktualiteit als een kennismaking met een nieuwe vorm van beeldcultuur.

Beeldcultuur en woordcultuur; het is op zijn minst een interessant onderwerp te noemen. Ook onze hersenen hebben een apart plaatsje voor beide cultuurvormen gereserveerd. Beelden worden in de rechterhelft van onze hersenen ontcijferd. Woorden worden in de linkerhelft verwerkt. Recent onderzoek heeft uitgezeten dat de linkerhelft van onze hersenen voortdurend overbelast wordt. De rechterhelft daarentegen schreeuwt bijna om beelden.

Illustratie

Een journaal, ook een televisiejournaal, werkt echter hoofdzakelijk met verbale gegevens. Om het geheel wat te verlichten, en om het beter te laten beklijven heeft de BRT zowel een jaar geleden de chroma's geïntroduceerd. Deze geprojecteerde tekeningetjes verduidelijken of

illustreren de nieuwsberichten en reportages. Sommige chroma's hebben een algemeen karakter (de apartheid, het terrorisme, de hongersnood). Andere hebben een heel specifiek karakter en worden dus voor één bepaald nieuwsbericht gemaakt (het Heizel-drama, het CCC-proces). Het is dan ook niet verwonderlijk dat de BRT permanent drie grafische kunstenaars in dienst heeft die bij elk nieuwsbericht een passende chroma moeten bedenken.

De stijl of de techniek die zij hierbij gebruiken kan sterk variëren. Vaak gaat men uit van een bestaande foto die dan wordt bijgewerkt. Een foto van Kohl wordt helemaal rood ingekleurd en krijgt linksboven een hamer en een sikkel om duidelijk te maken dat hij op bezoek is in Rusland. Even vaak werkt men met tekeningen. Een boodschap-

penwagentje met mitrailleurpistolen en bloedvlekken wijst op de Delhaizemoorden. Ook het 'apartheid-ventje' is hier een goed voorbeeld van. Natuurlijk worden foto's ook vaak met tekeningen gecombineerd.

Wat belangrijk is bij een chroma is dat hij duidelijk en eenvoudig is. In één oogopslag moet de kijker uit de chroma kunnen opmaken waarover het nieuwstiem handelt. De grafici nemen dan ook vaak hun toevlucht tot bekende symbolen. Verkiezingen in Frankrijk worden voorgesteld door stempoloden en een stemvakje enerzijds en door een achtergrond van Eiffeltorentjes anderzijds. Voor de Amerikaanse verkiezingen worden eveneens potloden gebruikt; ditmaal vergezeld van de Amerikaanse arend. Natuurlijk komen we ook vaak hét symbol van een land bij uitstek tegen: de nationale vlag. En zo biedt de tentoonstelling zelfs, in beperkte mate, een overzicht van de klicheebeelden waarmee we sommige landen verbinden: de Eiffeltoren en Frankrijk, de arend en Amerika, prikkeldraad en Chili, de hamer en de sikkel van Rusland, het oranje Nederland ...

Oudejaar

Door hun eenvoudig en duidelijkheid blijven de chroma's lang in het geheugen van de televisiekijker hangen. Wie de tentoonstelling bezoekt, loopt dan ook van het ene vertrouwde prentje naar het andere. De *och-ja's* zijn niet uit de lucht. Een bezoek aan 'Tekens aan de wand' wordt zo een boeiende terugblik op de aktualiteit van de voorbije maanden. Dat wordt nog versterkt door de tekenberichten die vele chroma's vergezellen om ze - zo nodig - nader toe te lichten of te verduidelijken.

Bij de opening van de tentoonstelling zei professor Vorlat dat de chroma's niet alleen de nieuwsberichten illustreren of verduidelijken, maar dat ze de berichten ook kleuren en dat ze accenten leggen. Soms geven ze ook een visie weer op een nieuwstiem. Een chroma waarop het woord Chili gevormd wordt door prikkeldraad, toont hoe over het Pinochet-regime gedacht wordt.

Waar men als bezoeker misschien achteloos aan voorbijgaat is het onmiskenbaar esthetische karakter van de chroma's. Naast eenvoudig en duidelijk moeten de chroma's immers ook zo esthetisch mogelijk zijn. Door de focus op de 'nieuws waarde' van de chroma's dreigt dit aspect in de tentoonstelling enigszins op de achtergrond verzeild te geraken. Het loont echter zeker de moeite om speciaal oog te hebben voor de manier waarop de grafici de vaak droge nieuwsberichten voorzien in pittige, kleurrijke, goed gekozen beelden. Sommige chroma's worden dan ook mooi, als je tenminste even de sombere berichten die erbij horen kan wegdenken. De chroma die bij 'chemische oorlogvoering' hoort toont een prachtig kleurspel van (giftige) gassen die een figuur met gasmasker half verhullen, half oplossen. Niet leuk, wel mooi.

Bart Dobbelaere

U waant zich in een nieuwsstudio als u voor 30 december in de eksposaal van L&W langsgaat. Zie onze onvolprezen agenda.

13 | AGENDA

Samenstelling: Alexandra Melis

Maandag 19 december

- 20.00 u **FILM** Taiwanese retrospectieve: Terrorizers van Dechang, in de Vlaamse Leergangen, achter het stadhuis, org. DAF.
- 20.00 u **DISKUSSIEAVOND** De Sovjet-Unie van Gorbatsjov door Staf Vermeersch, in Don Bosco, Zwaluwen 6, Kessel-Lo, ink. 50/100, org. Kristenen voor het socialisme.
- 21.00 u **FILM** Carmen Jones van Otto Preminger (USA, 1954, zonder ondertiteling) met Harry Belafonte, in het Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.
- 22.00 u **FILM** Taiwanese retrospectieve: Quei mei, a woman van Zhang Yi, in de Vlaamse Leergangen, org. DAF.

Dinsdag 20 december

- 19.00 u **LEZING** Konrad Maquestiau, redakteur van Andere Sinema, zal samen met de regisseur Khleifi spreken over Noce en Galilé, in het Stuc, ink. gratis, org. Stuc.
- 20.00 u **FILM** Taiwanese retrospectieve: The Sandwichman van Zhongxiang Xiaoxian en Wan Ren, in de Vlaamse leergangen, achter het stadhuis, org. DAF.
- 20.30 u **FILM** Noce en Galilé van Michel Khleifi (1987), in het Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.
- 22.00 u **FILM** Taiwanese retrospectieve: Jade Love van Zhang Yi, in de Vlaamse leergangen, org. DAF.

Woensdag 21 december

- 12.00 u **KONCERT** Fakulteitsconcert met werken van Mendelssohn-Bartholy en Brahms, door Beatrijs De Vos, Myriam Van Acker en Dina Grossberger, in Erasmushuis, 8ste verdieping, ink. gratis, org. Kulturkommissie.
- 19.30 u **LEZING** Ekologie in het dagelijks leven door Jo Cuypers, Agalev parlementair, in het Stuc, 1ste verdieping, org. Agalev Studenten Leuven.
- 19.30 u **LEZING** De groei van de overheidsuitgaven door een alliantie tussen staat en markt, door François Willekens, in seminariezaal 4, Van Evenstr 2A, org. Polekar.
- 20.00 u **OPTREDEN** De brand in Brel met Bea van der Maat, Jan Declier en Raymond Van der Groenewoud, na pauze film van Brel in Parijs, l'Olympia 1966, in aud. Minnepoort, K. Albertin 52, ink. 350/400, org. CC Leuven.
- 20.30 u **FILM** Noce en Galilé van Michel Khleifi (1987), in het Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.

Donderdag 22 december

- 20.30 u **KONCERT** Kerstconcert van het Leuvens Universitair Koor olv Johan Dejans met werken van o.a. Mendelssohn, Bruckner, Bach en Schütz, in kerk van de Paters Jezuïeten, Waversebaan 220, Heverlee, org. LUK.
- 20.30 u **FILM** Filmmomenten: Les 400 coups van F. Truffaut, één van de pionierfilms van de Nouvelle Vague, in aud. Vesalius, Van Evenstr. 2E, ink. 75/100, org. DAF/LeLorwe.
- 23.00 u **BARANIMATIE** Kloot Per W, voormalig lid van Polytonic Size en Employees, in het Stuc, ink. gratis, org. Stuc.
- 23.00 u **FILM** Sick Movies: Caniche van Bigas Lona, in aud. Vesalius, Van Evenstr. 2, ink. 100, org. DAF.

Vrijdag 23 december

- 15.30 u **VIERING** Tien jaar Canonica: Kerkjuristen, heerlijk overbodig?, toekomstperspektieven voor kerkjuristen, in Abdij van het Park, Abdijdreef 7, Heverlee, org. Canonica.
- 20.00 u **KERSTKONCERT** De vokale en instrumentale ensembles van het Lemmensinstituut olv Paul Schollaert en Erik Van Nevel, met werk van o.a. Bach, Vivaldi en Vaughan-Williams, in concertzaal Lemmensinstituut, Herestr. 53, ink. 180/120 en 120/100.
- 20.30 u **ORGELKONCERT** Cantatekoncert: Leuvens Kamerkoor Touridion met organist Luk Bastiaens brengen muziek van Bach, Williams, Distler, Baisrow en Sweelinck, in St-Jan-de-Doperkerk, Groot Begijnhof, ink. 100/200, org. UP/Kulturkommissie.

TENTOONSTELLINGEN

Hertog Jan I en de slag van Woeringen: van 14 tot 31 december, in het Stedelijk Museum, dinsdag tot zaterdag van 10.00 tot 12.00 u en van 14.00 tot 17.00 u, pp-zon- en feestdagen van 14.00 tot 17.00 u, ink. 100.

Bewogen beweging 60 jaar KSJ-KSA-VKSJ: tot 28 januari, in de Centrale bib, Ladeuzeplein, maandag tot vrijdag van 9.00 tot 18.30 u, zaterdag van 9.00 tot 12.00 u, gesloten tussen 23/12 en 2/1, ink. gratis.

Katolieke Vlaanderen en de Joden 1933-1940, 50 jaar Kristalnacht: in de Centrale bib, Ladeuzeplein, maandag tot vrijdag van 9.00 tot 18.30 u, zaterdag van 9.00 tot 12.00 u, gesloten tussen 23/12 en 2/1, ink. gratis.

Chroma's uit het TV-journaal: een nieuwe vorm van beeldcultuur, tot 30 december in de eksposaal van L&W, ink. gratis.

